

JAARVERSLAG

**20
19**

MUSEUM DE
FUNDATIE

INHOUDSOPGAVE

Missie en doelstellingen	5
Directieverslag	10
Verslag van de Raad van Toezicht	16
Bezoekersaantallen	23
Bedrijfsvoering	35
Tentoonstellingen	36
Publicaties	57
BankGiro Loterij, Sponsors, Fondsen, Vrienden	59
Overige activiteiten	64
Collectie	70
Bibliotheek en documentatie	80
Publiciteit	82
Educatie en voorlichting	92
Personeel en organisatie	101
Organogram	104
Financiën	106
Contact	113
Colofon	115

Dit jaarverslag is gemaakt toen de coronacrisis Nederland bereikte. Wij kijken terug op 2019 in het besef dat deze pandemie nu veel onzekerheid en leed veroorzaakt. De komende periode zal voor Museum de Fundatie bijzonder uitdagend zijn. Wij zullen ons vol engagement richten op een toekomst voor ons museum die zal aanknopen op het dynamische jaar 2019 en de jaren daarvoor, waarin wij zoveel mooie ervaringen hebben kunnen delen met ons publiek.

Ralph Keuning, Directeur Museum de Fundatie

MISSIE EN DOELSTELLINGEN (BELEIDSPAN 2017-2020)

Missie

“Een overgave aan de beste uitingen van de menselijke geest uit alle tijden en volkeren voert naar een hoger niveau en brengt rust. Het betekent een verrijking, waar men lang met vreugde aan terug denkt.”

Dirk Hannema

Museum de Fundatie plaatst kunst midden op het maatschappelijk speelveld, is een ideeën-generator en verbinder. Het is een dynamisch museum en wil de passie voor de beeldende kunst overbrengen op een groot en breed publiek.

Een topcollectie beeldende kunst, spraakmakende tentoonstellingen en markante locaties, Museum de Fundatie is van iedereen.

Doelstellingen

Museum de Fundatie is een propagandist voor de beeldende kunst en wil zoveel mogelijk mensen de gelegenheid bieden in aanraking te komen met kunst en cultuur. Op zijn twee schitterende locaties in Zwolle en Heino/Wijhe toont Museum de Fundatie de volledige bandbreedte van zijn collecties. De collecties zijn van nationale betekenis met een reeks internationale topstukken. Museum de Fundatie breidt de collecties regelmatig uit met aankopen, schenkingen en langdurige bruiklenen.

De aantrekkelijkheid van Museum de Fundatie wordt in belangrijke mate bepaald door zijn ambitieuze en spraakmakende tentoonstellingsprogramma, dat zich inhoudelijk baseert op de collecties en het hele spectrum van (potentiële) museumbezoekers wil aanspreken. Veel aandacht is er voor het gelijktijdig programmeren van publiekslievelingen en meer specialistische tentoonstellingen. De rol die de kunsten spelen in de wereld in verleden, heden en toekomst is een voortdurend focuspunt van Museum de Fundatie.

Museum de Fundatie wil een breed palet van publieksgroepen aan zich binden. Van kunstgeïnteresseerden, scholieren, wetenschappers, kunstenaars, creatieve ondernemers tot verblijfstoeristen en dagrecreanten. Door het laagdrempelige tentoonstellingsprogramma heeft Museum de Fundatie zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een museum waar publiek voor het eerst geconcentreerd kennis maakt met beeldende kunst. Museum de Fundatie legt veel nadruk op goede educatie, die in nauwe samenwerking met scholen en educatieve organisaties wordt ontwikkeld en verspreid. De relatie tussen beeldende kunst en andere media waarmee ons publiek en met name jonge mensen worden geconfronteerd is een belangrijk onderwerp. De rol van de kunsten door de eeuwen heen, van propagandist van wereldlijke macht en

religie, autonomie en persoonlijke ontwikkeling en drager van maatschappelijke vernieuwing, wordt hiermee verbonden en uitgediept. Museum de Fundatie helpt meningen te vormen en is een podium voor discussie over de rol van de kunst.

Museum de Fundatie presenteert zich landelijk en internationaal en is sterk verbonden met het Oost-Nederlandse en Overijsselse cultuurleven. Sinds 1958 gevestigd in Kasteel het Nijenhuis en sinds 2005 uitgebreid met een tweede vestiging in Zwolle is het museum een vast en geprononceerd onderdeel van de Overijsselse en Zwolse identiteit. Museum de Fundatie wil zijn aantrekkingskracht op grote bezoekersstromen gebruiken ten faveure van de groei en bloei van Overijssel en Zwolle. Op het gebied van economie, vestigingsklimaat, provincie- en stadsmarketing is Museum de Fundatie een culturele motor met hoog maatschappelijk rendement. Museum de Fundatie onderhoudt een groot netwerk van ondernemers, onderwijs, overheden en culturele collegae en staat midden op het maatschappelijk speelveld.

Museum de Fundatie is een platform voor creatief talent. Het museum geeft beeldend kunsttalent uit Overijssel en Zwolle een (inter)nationaal podium. Museum de Fundatie beweegt zich in het netwerk van de creatieve industrie en werkt daarin intensief samen met opleidingen en creatieve ondernemers. Museum de Fundatie biedt plaats voor vernieuwing en ontwikkeling.

Museum de Fundatie zorgt goed voor zijn collecties. Verantwoord tentoonstellen en opslaan, maar ook deugdelijk ontsluiten en door acquisities uitbreiden, restaureren en verbeteren hebben voortdurende aandacht. De afgelopen jaren zijn een reeks belangrijke werken aan de collectie van Museum de Fundatie en aan de provinciale kunstcollectie toegevoegd. De collectie is de basis van het museum. De Fundatie zal dan ook met grote inzet de kwaliteit van zijn collectie met nieuwe verwervingen blijven vergroten.

Museum de Fundatie heeft een effectieve en transparante organisatie, waarin de door de overheden geïnvesteerde subsidiegelden, gelden van fondsen en sponsorbijdrages door het bedrijfsleven een optimaal rendement hebben. Het museum en zijn besturingsmodel voldoen aan de principes en best practice-bepalingen van de Code Cultural Governance: goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording.

Museum de Fundatie streeft in zijn activiteiten naar duurzaamheid: presteren met respect voor mensen en binnen ecologische randvoorwaarden.

Museum de Fundatie is open, gericht op samenwerking en deelt zijn kennis met zijn collegae in stad en provincie.

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

Zwolle

**DOOR HET NIET AFLATENDE ENGAGEMENT VAN DE PROVINCIE OVERIJSEL EN DE GEMEENTE ZWOLLE
HEEFT MUSEUM DE FUNDATIE EEN STEVIGE BASIS OM ZIJN ACTIVITEITEN TE ONTPLOOIEN.**

Museum de Fundatie in de binnenstad met rechtsachter de Spoorzone.

DIRECTIEVERSLAG

Museum de Fundatie had een succesvol jaar met 258.000 bezoekers die naar een grote verscheidenheid van tentoonstellingen kwamen, een aantal monumentale verwervingen voor de collectie en ambitieuze plannen voor de toekomst. Het museum dat de afgelopen ruime tien jaar zo aan betekenis heeft gewonnen kan zich nog veel verder ontwikkelen.

Waar met Neo Rauch en Alberto Giacometti/Lynn Chadwick 2018 in het teken stond van de grote namen in de kunstgeschiedenis, bracht 2019 experiment en het oprekken van grenzen. Dat begon met de tentoonstelling *Vrijheid, de 50 Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968*, samengesteld door Hans den Hartog Jager. In deze tentoonstelling ontvouwde zich de onconventionaliteit van de Nederlandse kunst in haar volle breedte. Van het klassieke olieverfschilderij, tot aan de conceptualiteit. De tentoonstelling was zelfs te horen op de Houtribdijk met de *Engelenzender* van Monique Toebosch, een kunstwerk dat Rijkswaterstaat aankocht na de tentoonstelling zodat het ook nu nog te horen is op de dijk Enkhuisen-Lelystad. Tegelijk met de Europese parlementsverkiezingen toonde het museum in de zomer zowel in de Fundatie Zwolle als in Kasteel het Nijenhuis de *ZomerExpo Europa*. Deze tweede editie van de *ZomerExpo* in Museum de Fundatie liet het werk van 200 kunstenaars zien die zich lieten inspireren door het thema Europa, van droom tot nachtmerrie en alle schakeringen daartussen. Ook in de zomer vonden twee belangrijke tentoonstellingen plaats. Eén gewijd aan het oeuvre van Charlotte van Pallandt, de Nederlandse beeldhouwer die met een alles verterende concentratie in grote geestelijke onafhankelijkheid haar leven wijdde aan de kunst. Zij is beroemd geworden met haar Wilhelminabeeld en Museum de Fundatie liet nu een uitgebreid overzicht zien van haar oeuvre. Ook introduceerde het museum de Leipziger schilder Michael Triegel. Deze vijftigjarige schildert alsof hij in de hoogrenaissance werkt. Een tijdreiziger die eeuwen in zijn werk verenigt en een heel andere schildertraditie vertegenwoordigt dan in Nederland gebruikelijk is.

In het najaar vierden we de 75ste verjaardag van Jeroen Krabbé met een nieuwe serie schilderijen van hem in Zwolle en een combinatietentoonstelling van zijn drie voorgaande series in Kasteel het Nijenhuis. Met de grote tentoonstelling *Congo Tales* keerde Pieter Henket terug naar de Fundatie. In 2013 lieten wij een overzicht zien van het werk van deze in New York werkende fotograaf. *Congo Tales* is een project van de stichting Tales of Us waarbij de verhalen van de bewoners van het Congolese regenwoud worden opgetekend en door Pieter Henket in foto's, die hij ter plekke maakte, verbeeldt. In deze door en door geënceneerde foto's van vaak zeer groot formaat verbindt Pieter Henket de verhalen uit het Congobekken met de traditie van de Hollandse 17de-eeuwse figuurstukken. Van Junte Uiterwijk, ook bekend als Sticks en oprichter van de legendarische HipHop formatie Opgezwolle toonde het museum i.s.m. Red Bull de multimediale installatie *Onrust*. Met dit

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

provincie Overijssel

Zwolle

BankGiroLoterij
WIN MEER, BELEEF MEER

 Vereniging Rembrandt

 M
mondriaan
fonds

VSBfonds,
iedereen doet mee

 Rabobank

unica

WILCO
ART BOOKS
The Art of Printing

 Wijzonol
vakverf sinds 1916

FOUNDERS EN VRIENDEN VAN MUSEUM DE FUNDATIE

Gesamtkunstwerk van tekst, beeld en muziek betreedt de rapper Sticks het domein van de beeldende kunst. Zowel Henket als Uiterwijk rekten de grenzen van hun oeuvre in deze projecten op en zijn daarmee exemplarisch voor een nieuwe dynamiek in de beeldende kunst waarin Nieuwe Kunst door Nieuwe Makers een Nieuw Publiek trekt. De interesse van vooral jonge en creatieve bezoekers voor *Onrust* en *Congo Tales* was enorm en in een groot aantal masterclasses hebben beide kunstenaars hun kennis gedeeld met studenten en jonge makers. Het is ook buitengewoon plezierig dat uit deze tentoonstellingen 6 werken van Pieter Henket en de hele installatie *Onrust* van Junte Uiterwijk voor respectievelijk de collectie van Museum de Fundatie met steun door de BankGiro Loterij en voor de kunstcollectie van de provincie Overijssel zijn verworven.

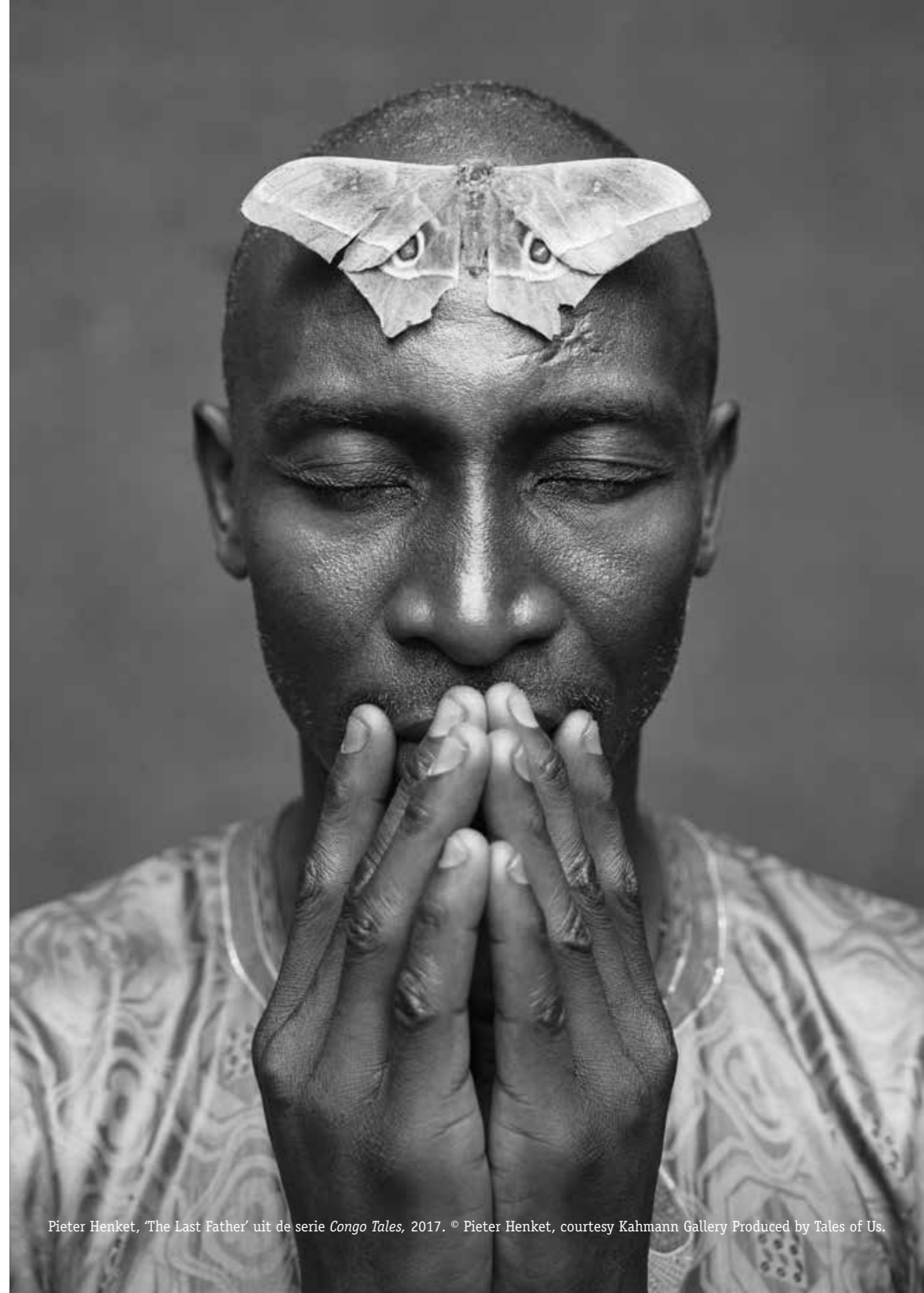
U ziet, het jaar 2019 van Museum de Fundatie kenmerkte zich door diversiteit en avontuur in het tentoonstellingsprogramma, ook op onze satellietlocaties: de *FUNDATIEfusions* en op Lowlands en de Uitmarkt. Ook vierde Museum de Fundatie de première van zijn festival Fundatie Summerstage. Met een driedaags muziekprogramma bij Kasteel het Nijenhuis werd met steun van de BankGiro Loterij een eerste stap gezet voor een jaarlijks evenement. Respectievelijk Michiel Borstlap met dansers van het Scapino Ballet, Yuri Honing met zijn Acoustic Quartet en Het Orkest van het Oosten met Sticks traden op tijdens de eerste zomeravonden van juni in de beeldentuin van het Nijenhuis.

Verder waren te zien in Kasteel het Nijenhuis: *Dirk Hannema (1895-1984) – Verzamelaar, museumdirecteur en kasteelheer*, gewijd aan de stichter van Museum de Fundatie, en *Graphic Novels – Tekeningen van Pjotr Müller* waarin Pjotr Müller (1947) terugblijkt op zijn loopbaan in de vorm van een door hemzelf getekende autobiografie in stripvorm, getiteld 'Boek voor Mo'. Ook in 2019 presenteerden studenten van Cibap, Vakschool voor Verbeelding, in de Fundatie Zwolle hun eindexamenwerk onder de titel *Cibap Graduates*. Deze creatieve mbo is al jaren de beste school in haar soort in Nederland.

Museum de Fundatie heeft in 2019 bijgedragen aan de formulering van het Profiel Stedelijke Cultuurregio Zwolle. De kracht van Zwolle als stad van creatieve industrie en plaats waar veel creatief talent wordt opgeleid, maakt het buitengewoon interessant voor Museum de Fundatie om in zijn programmering aandacht te besteden aan de verbinding tussen jong talent en de internationale beeldende kunst uit vele eeuwen. Museum de Fundatie als laboratorium voor Nieuwe Makers en als inspiratiepodium met internationale topkunst in de collecties van het museum en van de provincie Overijssel en in het tentoonstellingsprogramma. Museum de Fundatie geeft in 2020 verder vorm aan deze ideeën.

In dit kader constateren we dat de ruimte in de museumgebouwen van Museum de Fundatie te beperkt aan het worden is om deze ambities te kunnen realiseren. Het kost al jaren moeite om de steeds verder in belang toenemende Fundatie Collectie adequaat te tonen naast het tentoonstellingsprogramma. Deze combinatie is belangrijk, omdat de kruisbestuiving tussen collectie en tentoonstellingen vruchtbaar is, zeker als de plannen rond een talentprogramma doorgang krijgen. In het verslagjaar is gestart met een studie naar de mogelijkheid van een tweede vestiging in de Spoorzone van Zwolle. Ook kandideerde Museum de Fundatie voor een plek in de Regio Basisinfrastructuur (BIS) van het Ministerie van OC&W waarvan we de uitslag in 2020 verwachten.

Naast de fotowerken van Pieter Henket en *Onrust* van Junte Uiterwijk heeft Museum de Fundatie in het begin van 2019 het monumentale werk *Tal* van Neo Rauch kunnen verwerven. Hiervoor kreeg het museum steun van de BankGiro Loterij, de Vereniging Rembrandt en het Mondriaan Fonds.

Pieter Henket, 'The Last Father' uit de serie *Congo Tales*, 2017. © Pieter Henket, courtesy Kahmann Gallery Produced by Tales of Us.

Met dit werk, het eerder aangekochte *Gewitterfront*, twee grafische werken en twee langdurige bruiklenen heeft Museum de Fundatie een voor Nederland uniek ensemble van deze belangrijke Duitse schilder permanent op zaal. Ook verwierf het museum met steun van de BankGiro Loterij een sleutelwerk van het Hengelose Cobralid Theo Wolvecamp. Daarnaast kreeg Museum de Fundatie via de Gemeente Delft een legaat van 1.257 kunstwerken uit de kunstcollectie van de heer G.A. Oosterholt en mevrouw M. Oosterholt-Versteeg. Voor de provinciale collectie is het bronzen beeld *Kevin Carter "The rest of my life"* van Lotta Blokker aangekocht.

Museum de Fundatie heeft grote plannen voor tentoonstellingen de komende jaren, waaronder een Gerard ter Borch-tentoonstelling in 2022. Museum de Fundatie werkt parallel aan een reeks tentoonstellingen tegelijkertijd, die op verschillende momenten in het jaar of zelfs in verschillende jaren plaatsvinden. Bij grote tentoonstellingen kunnen er zelfs al meer dan drie jaar voor tentoonstellingsopening kosten worden gemaakt leert de ervaring. Museum de Fundatie heeft zowel in 2021, 2022 en 2023 belangrijke en kostbare tentoonstellingen in zijn programma staan waarvoor in het verslagjaar al uitgebreide werkzaamheden zijn verricht en dus ook kosten gemaakt. Vandaar dat het resultaat in 2019 licht negatief is.

Museum de Fundatie zet aan voor een verdere verdieping en verbreding van zijn aanbod. Dat doet het museum met een uitstekend opgeleid en deskundig team en in goede samenspraak met zijn twee subsidiegevers: de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. Museum de Fundatie is hen dankbaar voor hun engagement. Ook dankt Museum de Fundatie de BankGiro Loterij, de fondsen en de sponsors. Museum de Fundatie, Stichting Hannema-de Stuers Fundatie, bezit en beheert een belangrijke internationale kunstcollectie. Het museum toont deze op zijn beide locaties, als bruikleen bij collega musea en in zijn satellietlocaties. Het museum organiseert tentoonstellingen en verzorgt educatie, staat midden in de wereld en brengt een groot en divers publiek in aanraking met beeldende kunst. Het museum is een podium voor talentontwikkeling en debat. De stichting heeft een bestuurder en een raad van toezicht. In 2019 was de personele bezetting 32,6 fte.

De coronacrisis die ons allen bij het verschijnen van dit jaarverslag in zijn greep houdt, betekent een uitdaging om dit museum door deze moeilijke tijd te brengen en op het positieve spoor te houden. Wat betreft de gevolgen voor Museum de Fundatie betekent het sluiten van het museum een derving aan inkomsten uit publiek. Het museum is afhankelijk van deze inkomsten dus het is voor de continuïteit van het museum van groot belang dat deze crisis niet te lang duurt en dat er vanuit de overheid maatregelen ter ondersteuning worden genomen. Museum de Fundatie rapporteert direct en via de koepelorganisaties Museumvereniging en Kunsten '92 de opgelopen financiële schade aan de overheden. Nu al tekent zich af in de politieke besluitvorming bij Rijk, provincie en gemeente dat de subsidies niet in gevaar komen, ondanks het feit dat door Corona bepaalde doelstellingen waarschijnlijk niet gehaald worden. Ook maakt het museum gebruik van mogelijkheden tot deeltijd ww. Verder heeft het museum zijn tentoonstellingsprogramma met drie maanden opgeschoven zonder dat daarbij problemen zijn ontstaan. Tenslotte is opgemerkt dat de huidige financiële situatie van Museum de Fundatie robuust is.

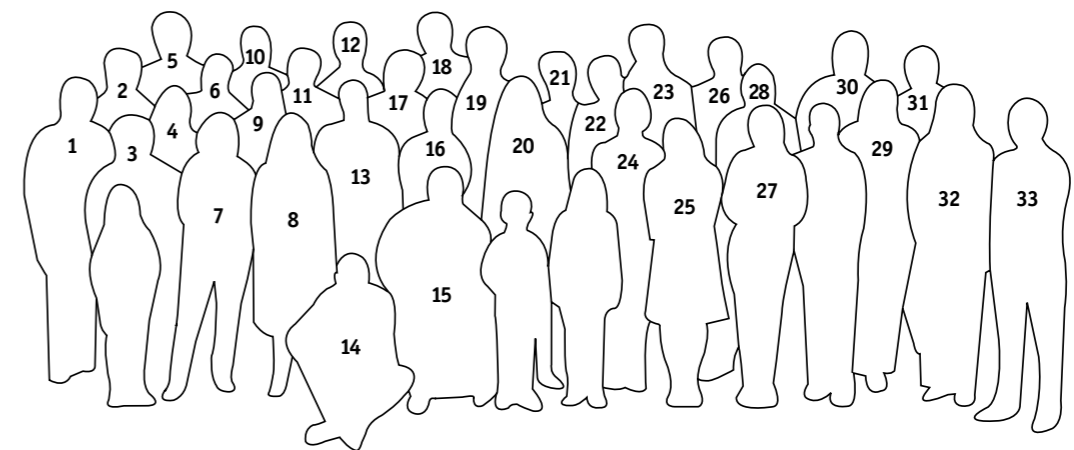
Ralph Keuning

Directeur Museum de Fundatie

Bestuurder Hannema-de Stuers Fundatie

Opening, *Vrijheid – De vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968* met op de foto:

1. Michiel van Bakel
(zoon van Gerrit van Bakel)	12. Gert Jan Kocken	25. Marian Carlier
(vrouw van Daan van Golden)
2. Job Koelewijn	13. Erik van Lieshout	26. Hans Eijkelboom
3. Giotta Tajiri (dochter van Ferdi)	14. Hans den Hartog Jager	27. Diana van Golden
(dochter van Daan van Golden)
4. Maria Roosen	15. Rob Scholte	28. Guido Geelen
5. Ralph Keuning	16. Natasja Kensmil	29. Lara den Hartog Jager
6. Joep van Lieshout	17. Renzo Martens	30. Tjebbe Beekman
7. Ryu Tajiri (dochter van Ferdi)	18. Hans van Houwelingen	31. Kees de Goede
8. Fiona Tan	19. Ronald Hooft (Seymour Likely)	32. Lijsje Snijder
(vrouw van Rob Scholte)
9. Roy Villevoey	20. Rineke Dijkstra	33. Jeroen Eisinga
10. Rudy Luijters
(namens Moniek Toebosch)	21. Ido Vunderink (Seymour Likely)	
11. Henk Visch	22. Folkert de Jong	
	23. Rob Birza	
	24. Ria van Eyk	

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Op 1 juni 2019 trad Jacco Vonhof toe tot de Raad van Toezicht. Hij is onder meer voorzitter van MKB-Nederland en al jaren ondernemer gevestigd in Zwolle. De Raad van Toezicht is blij met zijn komst en verheugt zich op de samenwerking.

De Raad van Toezicht ziet met grote instemming dat Museum de Fundatie een mooie dynamiek aan de dag legt in zijn tentoonstellingsprogramma. Waar 2018 in het teken stond van de tentoonstellingsklassiekers Neo Rauch en Giacometti/Chadwick, werd in 2019 het experiment en de diversiteit omarmd terwijl er tegelijkertijd intensief werd voorbereid voor een ambitieus programma voor de komende jaren. Museum de Fundatie is een ideeëngenerator met grote denkracht in de eigen organisatie en in een schil van kunstenaars en gastconservatoren daaromheen. Voor de komende jaren is een avontuurlijk programma neergelegd. Parallel hieraan is de collectie ook dit jaar weer verrijkt met een aantal bijzondere verwervingen waarmee de dynamiek van het tentoonstellingsprogramma een blijvende plek krijgt in de zalen van het museum. Het feit dat er nog een fraai schilderij van Neo Rauch aan de collectie is toegevoegd ziet de Raad van Toezicht als een belangrijke investering in de internationale reputatie van Museum de Fundatie. De BankGiro Loterij, de Vereniging Rembrandt en het Mondriaan Fonds zijn wij dankbaar voor het mogelijk maken van deze aankoop. Museum de Fundatie groeit en bloeit en de consequentie dat het museum naar uitbreiding moet gaan kijken, omdat er qua ruimte spanning ontstaat tussen de wens om tentoon te stellen en tegelijkertijd ook de Fundatie Collectie goed te laten zien, beschouwt de Raad van Toezicht als een gezonde uitdaging voor de nabije toekomst. In 2019 is er samen met de directeur intensief gepraat met de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle over scenario's hoe Museum de Fundatie zou kunnen uitbreiden. In deze ontwikkeling past het beleid van de minister van OCW, Ingrid van Engelshoven, om binnen de Culturele Basis Infrastructuur van het Rijk ook ruimte te geven aan musea in de provincie met vernieuwende collectiegerelateerde presentatie- en publieksprogramma's. De Raad van Toezicht volgt deze ontwikkelingen met grote belangstelling.

De Raad van Toezicht constateert dat het goed gaat met Museum de Fundatie. Het museum speelt een belangrijke rol in het culturele leven van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle, deelt de ambities met zijn subsidiegevers, heeft een internationale reputatie en een deskundig team. Desondanks zien we de kwetsbaarheid, ook van zo'n robuust instituut als Museum de Fundatie bij een buitengewone calamiteit als de Coronacrisis. Het beheersen van de gevolgen hiervan zal veel vragen van het museum en zijn stakeholders.

Eerlijke beloning is voor Museum de Fundatie belangrijk; voor de medewerkers en de kunstenaars waarmee het samenwerkt. De Fundatie onderschrijft de Fair Practice Code en de richtlijnen voor kunstenaarshonoraria (2017, Mondriaanfonds).

Museum de Fundatie onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. Diversiteit is een belangrijk aandachtspunt op het gebied van personeel, programma, publiek en partners waarmee het museum samenwerkt.

Museum de Fundatie onderschrijft de Governance Code Cultuur en volgt het daarin beschreven Raad van Toezichtmodel. Volgens dit model is de directeur/bestuurder verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing en houdt de Raad hierop toezicht en heeft daarbij een controlerende, stimulerende en adviserende rol.

De directeur/bestuurder is verantwoordelijk voor het in acht nemen van de Governance Code Cultuur. Op de website van Museum de Fundatie wordt gemeld dat en op welke wijze het museum deze code toepast. Deze toepassing sluit aan bij de doelstelling, aard en omvang van de organisatie. De Governance Code Cultuur is besproken in een vergadering van de Raad van Toezicht met de directeur/bestuurder. Wanneer het museum afwijkt van deze code wordt dit vermeld op de website.

Ten minste eens in de vier jaar bespreekt de Raad van Toezicht het besturingsmodel. Het Raad van Toezichtmodel kent een geprofessionaliseerd bestuur, in de vorm van een directeur/bestuurder. De huidige directeur/bestuurder heeft een contract voor onbepaalde tijd. De Raad van Toezicht draagt zorg voor een evaluatie van zijn functioneren en vergadert ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie. Bij het ontstaan van een vacature maakt de Raad van Toezicht een profielschets op. Vacatures binnen de Raad van Toezicht worden openbaar gemaakt. Voor de samenstelling van de Raad van Toezicht wordt gehandeld in overeenstemming met de profielschets en wordt er gelet op diversiteit in leeftijd, etnische achtergrond en geslacht.

Leden van de Raad van Toezicht vermijden elke vorm van belangenverstrengeling. De Raad van Toezicht maakt mogelijke vormen van belangenverstrengeling bespreekbaar binnen de vergaderingen en handelt op de juiste wijze indien aan de orde. De Raad van Toezicht is onbezoldigd. Museum de Fundatie valt onder de werking van de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen* (WNT).

In het verslagjaar 2019 vergaderde de Raad van Toezicht vier maal met de directeur/bestuurder en eenmaal zonder de directeur/bestuurder. In de vergaderingen kwam altijd aan de orde: de strategie, de realisatie van de doelstellingen, het risicobeheer, het financiële beleid en de financiën, de bezoekersaantallen en de tentoonstellingen.

De Raad van Toezicht beschikt over een reglement. Binnen de Raad van Toezicht is de onderlinge taakverdeling, de werkwijze van de Raad van Toezicht en de omgang met de directeur/bestuurder duidelijk. De Raad van Toezicht benoemt de externe accountant en stelt diens beloning vast. De benoeming van de accountant geldt voor een periode van maximaal vier jaar. Na een grondige beoordeling vindt herbenoeming plaats voor opnieuw een periode van maximaal vier jaar.

De financiële commissie, bestaande uit de heer K. Meijer en de heer D. van Vliet, de directeur en het hoofd bedrijfsvoering, kwam in 2019 vier maal bijeen. Besproken werden onder meer de financiële kwartaalrapportages, risicomanagement, sponsoring en de financiële aspecten van aankopen voor de collectie.

De voorzitter, de heer R.H.L.M. van Boxtel, en mevrouw D.C. Hannema, hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.

Samenstelling Raad van Toezicht

Voorzitter

Dhr. mr. R.H.L.M. van Boxtel

Leden

Mw. drs. W.E. van Aalst

Mw. mr. D.C. Hannema

Dhr. drs. K. Meijer

Dhr. ir. D. van Vliet

Dhr. J. Vonhof

Directie/bestuur

Dhr. drs. R.H. Keuning

Rooster van aftreden

Naam	Datum benoeming	Aftreden 1^e periode	Aftreden 2^e periode
Mw. drs. W.E. van Aalst	14 augustus 2015	14 augustus 2019	14 augustus 2023
Dhr. drs. K. Meijer	14 augustus 2015	14 augustus 2019	14 augustus 2023
Dhr. ir. D. van Vliet	14 augustus 2015	14 augustus 2019	14 augustus 2023
Dhr. mr. R.H.L.M van Boxtel	1 oktober 2015 voorzitter	1 oktober 2019	1 oktober 2023
Mw. mr. D.C. Hannema	19 december 2017	19 december 2022	
Dhr. J. Vonhof	1 juni 2019	1 juni 2023	

Nevenfuncties

Mw. drs. W.E. van Aalst: bestuurder/hoofdredacteur Human, bestuurslid FOTODOK, Space for Documentary, bestuurslid Humanistische Alliantie, lid Stuurgroep Netwerk Mediawijsheid.

Dhr. mr. R.H.L.M. van Boxtel: CEO Nederlandse Spoorwegen, lid RvC APG Groep, lid dagelijks bestuur VNO-NCW, Voorzitter Raad van Toezicht Amsterdam Sinfonietta.

Mw. mr. D.C. Hannema: Contractmanager Vrachtwagenheffing 2023 bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, zelfstandig gevestigd adviseur in bouw- en aanbestedingsrecht.

Dhr. drs. R.H. Keuning: lid RvA Stadsmarketing Zwolle, lid kring adviseurs Raad voor Cultuur, ambassadeur Jeugdcultuurfonds Overijssel, lid RvA ROC Deltion, recensent Nu te zien AVRO/TROS, lid Creative Board Regio Zwolle, lid CvA Grote Kerk Zwolle.

Dhr. drs. K. Meijer: gemeentesecretaris/algemeen directeur Enschede, directeur/bestuurder Orkest van het Oosten (tot 1/8/19), voorzitter RvC woningcorporatie Mooiland (tot 31/08/19), vice voorzitter Raad van Toezicht ROC Deltion, lid bestuur Stichting Bevrijdingsfestival Overijssel.

Dhr. ir. D. van Vliet: directeur UniVastgoed, voorzitter Unica Foundation, commissaris IJsseltechnologie, penningmeester Stichting Thorbecke.

Dhr. J. Vonhof: voorzitter MKB Nederland, vicevoorzitter Stichting NL International Business, bestuurslid /vicevoorzitter MKB-Doorgaan, voorzitter Stichting van de Arbeid, raadslid Bankraad Nederlandsche Bank, lid Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB), vicevoorzitter Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC), bestuurslid Koning Willem I Stichting, lid RvA Stichting Instituut GAK, bestuurslid Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), vicevoorzitter RvA Stichting Programma Uitzending Managers (PUM), raadslid/lid dagelijks bestuur Sociaal Economische Raad Den Haag (SER), boegbeeld SOS vakmanschap, ambassadeur VMBO on Stage, bestuurslid Stichting Nederlands Ondernemt Maatschappelijk!, lid RvA UWV divisie WERKbedrijf.

De Raad van Toezicht is de provincie Overijssel, de gemeente Zwolle, de BankGiro Loterij, de fondsen en sponsors erkentelijk voor hun engagement en kijkt met vertrouwen uit naar de realisatie van de ambitieuze doelstellingen van Museum de Fundatie in de komende jaren.

Roger van Boxtel
Voorzitter Raad van Toezicht

THE UNEXPECTED RETURN OF BINKY PALERMO FROM THE TROPICS

Seymour Chwast, *The Unexpected Return of Blinky Palermo from the Tropics*, 1989 op de tentoonstelling *Vrijheid*.

BEZOEKERSAANTALLEN

In 2019 bezochten in totaal 257.839 mensen Museum de Fundatie. De locatie te Zwolle werd door 211.284 mensen bezocht, in Kasteel het Nijenhuis en de beeldentuin te Heino/Wijhe waren er 46.555 bezoekers. De bezoekersaantallen in 2019 voldeden hiermee aan de verwachtingen.

GEREALISEERDE BEZOEKERSAANTALLEN 2019

Aantal bezoekers	2019	2018	2017
Fundatie Zwolle	211.284	221.591	195.401
Kasteel het Nijenhuis	46.555	45.064	49.230
Totaal	257.839	266.655	244.631

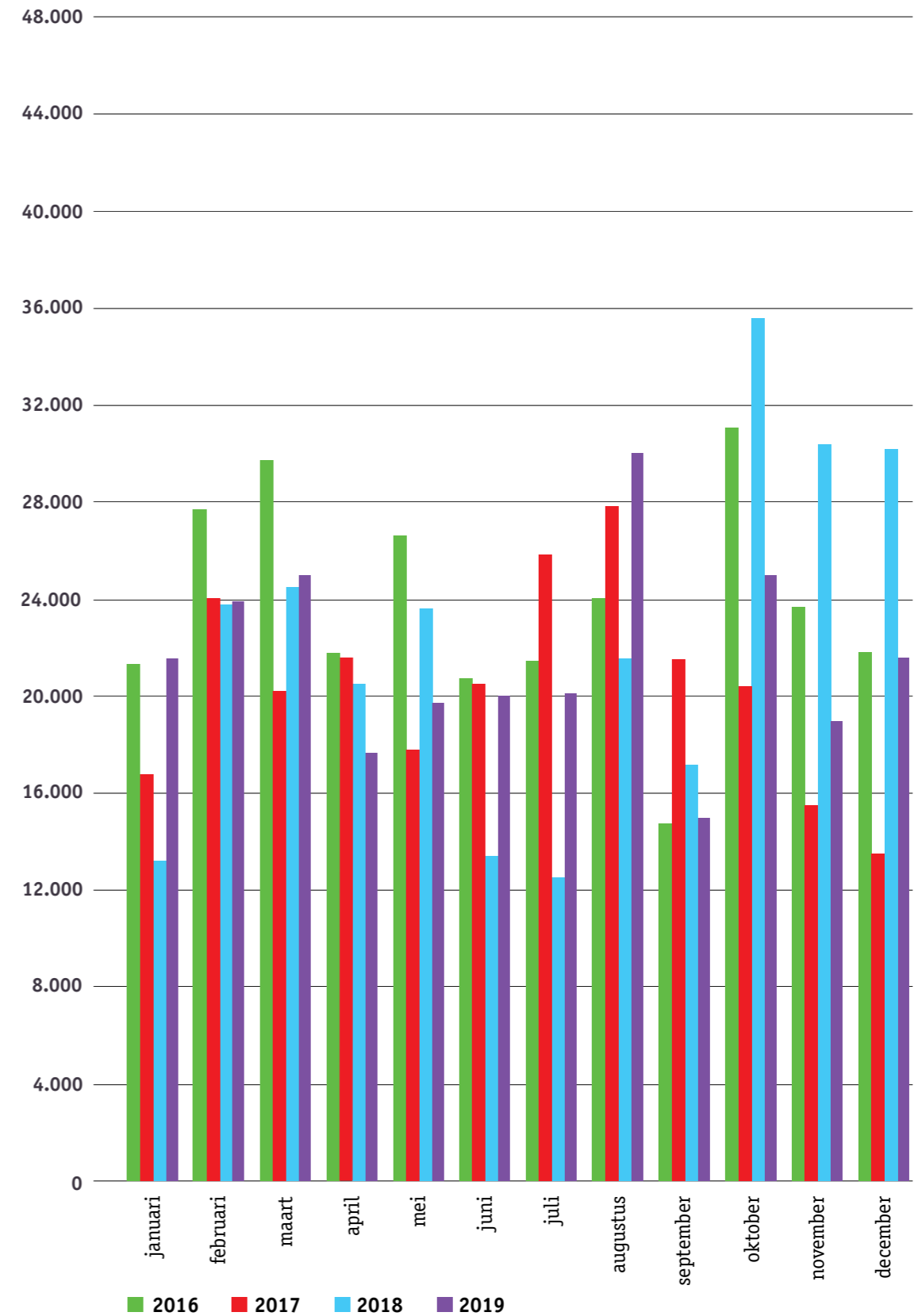
GEREALISEERDE OPBRENGSTEN

	2019	2018
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Fundatie Zwolle	6,55	6,18
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Kasteel het Nijenhuis	5,13	5,55
Gemiddelde opbrengst winkelverkoop per bezoeker Fundatie Zwolle	2,39	2,91
Gemiddelde opbrengst winkelverkoop per bezoeker Kasteel het Nijenhuis	1,44	1,46
Gerealiseerde omzet entreegelden Fundatie Zwolle	1.384.109	1.368.458
Gerealiseerde omzet entreegelden Kasteel het Nijenhuis	238.782	250.114
Gerealiseerde omzet winkelverkoop Fundatie Zwolle	505.003	644.392
Gerealiseerde omzet winkelverkoop Kasteel het Nijenhuis	67.191	65.696
	<u>2.195.085</u>	<u>2.328.659</u>
Afrekening museumjaarkaart voorgaande jaren	273.658	302.585
Totaal	<u>2.468.743</u>	<u>2.631.244</u>

BEZOEKERSAANTALLEN PER MAAND - PERIODE JAN. T/M DEC. 2019

	Fundatie Zwolle 2016	Kasteel Nijenhuis 2016	Totaal 2016	Fundatie Zwolle 2017	Kasteel Nijenhuis 2017	Totaal 2017	Fundatie Zwolle 2018	Kasteel Nijenhuis 2018	Totaal 2018	Fundatie Zwolle 2019	Kasteel Nijenhuis 2019	Totaal 2019
januari	18.423	2.838	21.261	14.506	2.249	16.755	11.290	1.919	13.209	19.951	1.366	21.317
februari	24.522	3.349	27.871	21.219	2.844	24.063	21.686	2.132	23.818	21.891	2.023	23.914
maart	24.824	4.583	29.407	16.846	3.430	20.276	22.259	2.242	24.501	22.474	2.391	24.865
april	16.827	4.853	21.680	16.295	5.060	21.355	16.317	4.237	20.554	14.347	3.279	17.626
mei	21.015	5.360	26.375	12.652	4.949	17.601	17.934	5.721	23.655	14.701	5.030	19.731
juni	15.961	4.679	20.640	15.031	5.417	20.448	9.346	4.072	13.418	13.686	6.263	19.949
juli	15.913	5.286	21.199	19.839	5.903	25.742	8.630	3.845	12.475	15.333	4.733	20.066
augustus	17.987	6.112	24.099	20.892	6.802	27.694	15.638	6.000	21.638	23.574	6.379	29.953
september	9.357	5.074	14.431	17.873	3.704	21.577	12.773	4.398	17.171	11.156	3.798	14.954
oktober	24.739	6.217	30.956	15.610	4.722	20.332	29.796	5.788	35.584	19.223	5.874	25.097
november	19.939	3.843	23.782	12.797	2.529	15.326	27.693	2.728	30.421	15.918	2.951	18.869
december	18.956	2.887	21.843	11.841	1.621	13.462	28.229	1.982	30.211	19.030	2.468	21.498
Totaal	228.463	55.081	283.544	195.401	49.230	244.631	221.591	45.064	266.655	211.284	46.555	257.839

BEZOEKERSAANTALLEN PER MAAND GRAFISCH WEERGEGEVEN

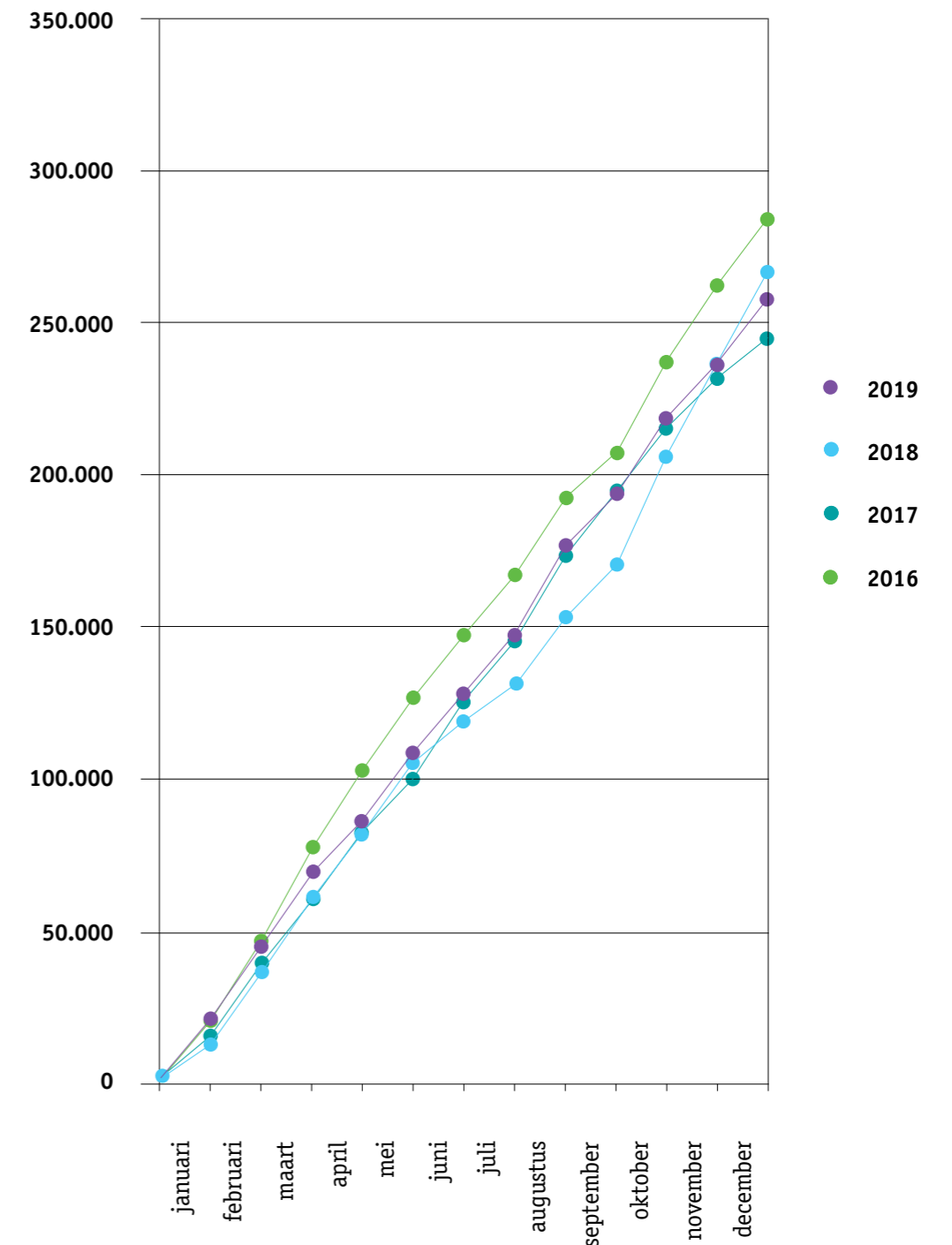

Rob van Koningsbruggen, *Zonder titel*, 1975 en Guido Geelen, *Zonder Titel (RK015)*, 1992 op de tentoonstelling *Vrijheid*.

CUMULATIEVE BEZOEKERSAANTALLEN - PERIODE JAN. T/M DEC. 2019

	2016	2017	2018	2019
januari	21.261	16.755	13.209	21.317
februari	49.132	40.818	37.027	45.231
maart	78.539	61.094	61.528	70.096
april	100.219	82.449	82.082	87.722
mei	126.594	100.050	105.737	107.453
juni	147.234	120.498	119.155	127.402
juli	168.433	146.240	131.630	147.468
augustus	192.532	173.934	153.268	177.421
september	206.963	195.511	170.439	192.375
oktober	237.919	215.843	206.023	217.472
november	261.701	231.169	236.444	236.341
december	283.544	244.631	266.655	257.839

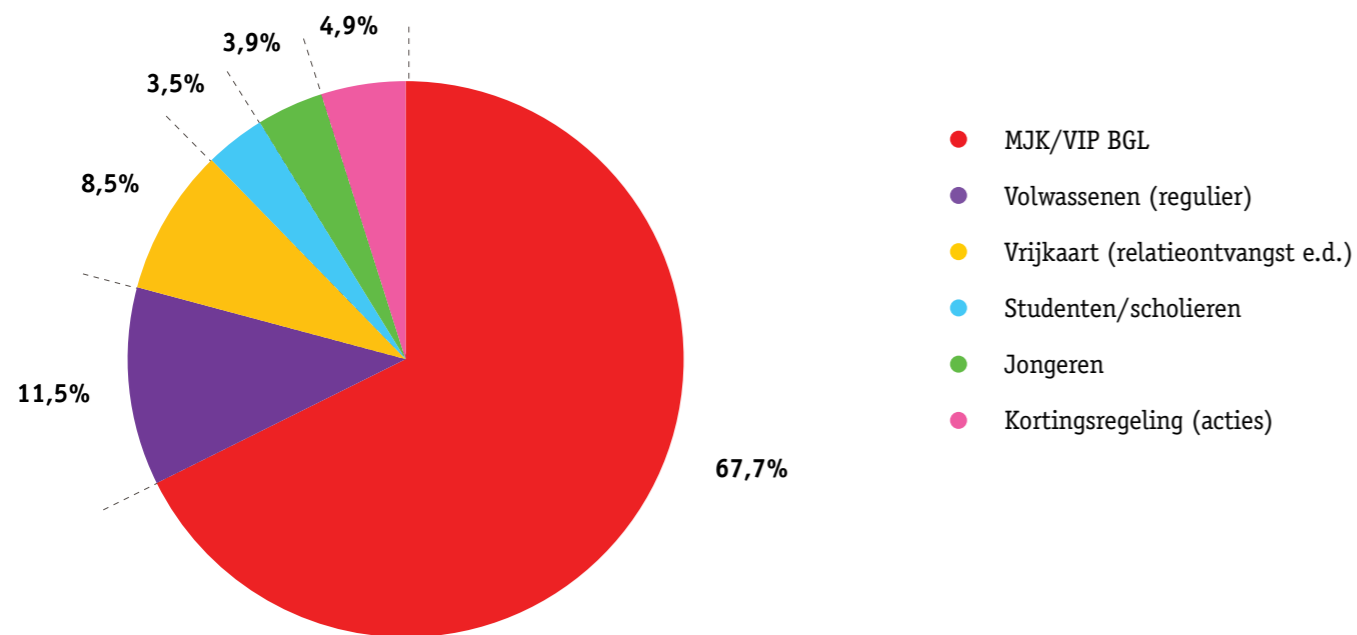
CUMULATIEVE BEZOEKERSAANTALLEN GRAFISCH WEERGEGEVEN

BEZOEKERSPROFIEL 2019 NAAR BEZOEKERSOORT

Groepen	FUNDATIE ZWOLLE			KASTEEL			TOTAAL		
	Aantallen	Omzet	%	Aantallen	Omzet	%	Aantallen	Omzet	%
MJK/VIP BGL	147.229	978.799	69,7%	27.200	166.630	58,4%	174.429	1.145.429	67,7%
Volwassenen (regulier)	24.659	294.835	11,7%	5.037	53.866	10,8%	29.696	348.701	11,5%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	13.174	0	6,2%	8.852	0	19,0%	22.026	0	8,5%
Studenten/scholieren	7.085	25.094	3,4%	1.952	7.307	4,2%	9.037	32.401	3,5%
Jongeren	8.105	0	3,8%	1.901	0	4,1%	10.006	0	3,9%
Kortingsregeling (acties)	11.032	85.381	5,2%	1.613	10.978	3,5%	12.645	96.359	4,9%
Totaal	211.284	1.384.109	100%	46.555	238.782	100%	257.839	1.622.891	100%

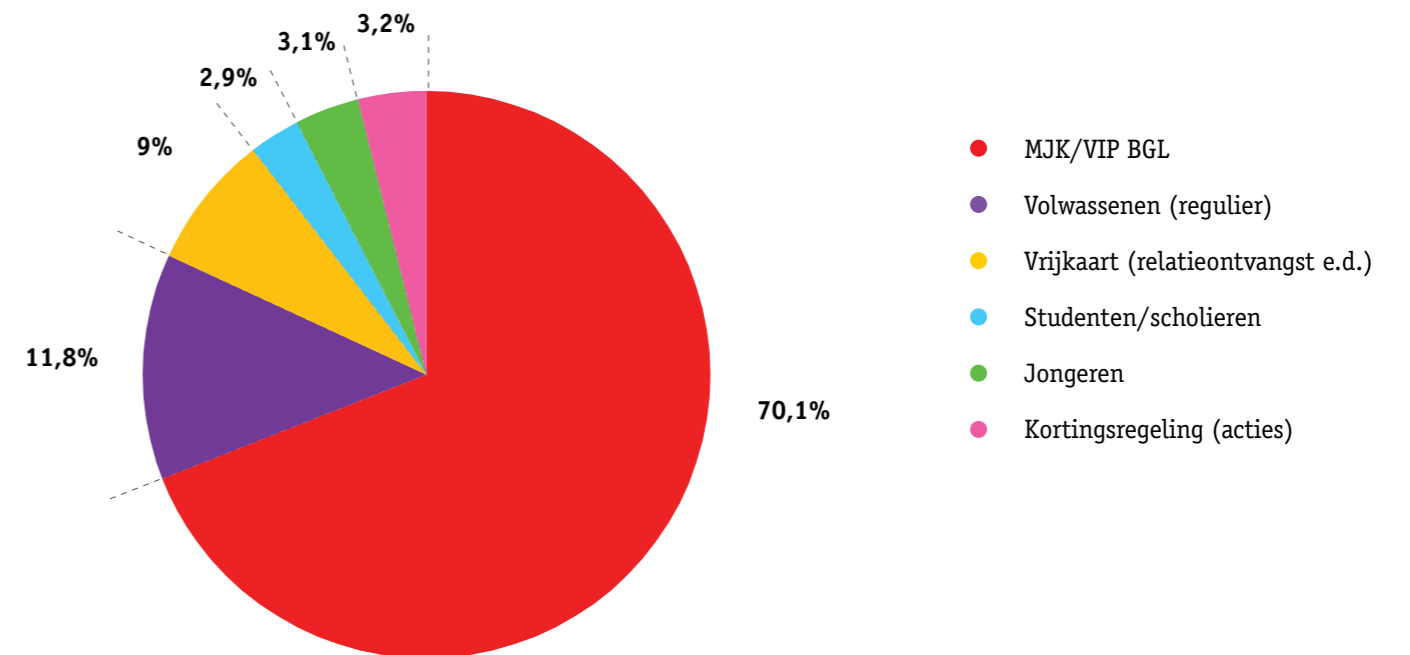
BEZOEKERSPROFIEL 2019 GRAFISCH WEERGEGEVEN

BEZOEKERSPROFIEL 2018 NAAR BEZOEKERSOORT

Groepen	FUNDATIE ZWOLLE			KASTEEL			TOTAAL		
	Aantallen	Omzet	%	Aantallen	Omzet	%	Aantallen	Omzet	%
MJK/VIP BGL	160.230	955.294	72,3%	26.675	167.620	59,2%	186.905	1.122.914	70,1%
Volwassenen (regulier)	26.838	258.713	12,1%	4.639	52.755	10,3%	31.477	311.468	11,8%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	17.600	0	7,9%	6.275	0	13,9%	23.875	0	9,0%
Studenten/scholieren	4.614	33.021	2,1%	3.142	10.445	7,0%	7.756	43.467	2,9%
Jongeren	6.360	0	2,9%	1.830	0	4,1%	8.190	0	3,1%
Kortingsregeling (acties)	5.949	121.430	2,7%	2.503	19.293	5,6%	8.452	140.722	3,2%
Totaal	221.591	1.368.458	100%	45.064	250.114	100%	266.655	1.618.572	100%

BEZOEKERSPROFIEL 2018 GRAFISCH WEERGEGEVEN

OVERIGE CIJFERS

Aantal rondleidingen	2019	2018	2017
Fundatie Zwolle	178	291	155
Kasteel het Nijenhuis	66	59	79
Totaal	244	350	234

Aantal digitale bezoekers (unieke bezoekers)	2019	2018	2017
www.museumdefundatie.nl	443.816	410.924	405.898

**MUSEUM
BEELDEN
AAN ZEE**

IN DE BEELDENTUIN VAN KASTEEL HET NIJENHUIS IS ONDER MEER EEN LANGDURIG BRUIKLEEN VAN RUIM 40 WERKEN UIT DE COLLECTIE VAN MUSEUM BEELDEN AAN ZEE TE ZIEN. MUSEUM DE FUNDATIE BESCHOUWT HET ALS EEN GROTE EER OM DEZE TE KUNNEN TONEN. MUSEUM BEELDEN AAN ZEE IS IN NEDERLAND TOONAANGEVEND OP HET GEBIED VAN DE MODERNE EN HEDENDAAGSE, INTERNATIONALE BEELDHOEWKUNST. IN DE DOOR THEO EN LIDA SCHOLTEN BIJEENGEBRACHTTE COLLECTIE STAAT HET 'MENSBEELD' CENTRAAL. HET MUSEUM IS IN 1994 GESTICHT EN IN DAT JAAR WERD HET PRACHTIGE DOOR WIM QUIST ONTWERPEN GEBOUW IN SCHEVENINGEN GEOPEND. DE SAMENSMELTING VAN DE PRIVÉCOLLECTIES VAN THEO EN LIDA SCHOLTEN EN DIRK HANNEMA ROND KASTEEL HET NIJENHUIS GEEFT EEN GEVARIEERD INZICHT IN DE ONTWIKKELING VAN DE MODERNE BEELDHOEWKUNST.

BEDRIJFSVOERING

Professionalisering

De jaarlijkse herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV) en ontruimingsoefening hebben op beide publiekslocaties plaatsgevonden. Ook zijn er een reeks specifieke cursussen op gebied van beveiliging, beheer en behoud en tentoonstellingsinrichting gevolgd.

Om de veiligheid van de kunstwerken op beide locaties te waarborgen, is een nieuw objectbeveiligingssysteem verworven. Het systeem is in 2019 geïmplementeerd.

Ook is Museum de Fundatie in 2019 gebruik gaan maken twee nieuwe programma's; een digitaal factuurverwerkingssysteem, om het facturatieproces veiliger te maken en te versnellen en een CRM systeem om contactgegevens veilig en voor de hele organisatie op één plek op te slaan.

Financieel beheer

De reguliere halfjaarcontrole is in het najaar van 2019 uitgevoerd door het controleteam van Baker Tilly Zwolle. Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben zij een onderzoek ingesteld naar de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen. Zij zijn van mening dat deze voldoen aan de, daaraan redelijkerwijs te stellen, eisen.

Ook is voor het vaststellen van diverse toegekende projectsubsidies weer een beroep gedaan op de accountant voor het geven van de benodigde verklaringen.

Gebouwen en terreinen

De hoog blijvende bezoekersaantallen op de beide locaties maakt extra aandacht voor gebouwbeheer noodzakelijk. Met de gebouweigenaren, de gemeente Zwolle en de provincie Overijssel is voortdurend en goed overleg over de optimalisering van de beide museumgebouwen.

Op beide museumlocaties zijn verbeteringen doorgevoerd in de beveiliging van de gebouwen en de objecten.

TENTOONSTELLINGEN

Het tentoonstellingsprogramma van Museum de Fundatie telde in 2019 in totaal 14 exposities op beide museumlocaties: de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis. Daarnaast vonden er 11 FUNDATIEfusions plaats.

Giacometti-Chadwick – Facing Fear

22 september 2018 t/m 6 januari 2019, Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis

Museum de Fundatie presenteerde van 22 september 2018 t/m 6 januari 2019 de tentoonstelling *Giacometti-Chadwick, Facing Fear*. De beelden van Alberto Giacometti (1901-1966) en Lynn Chadwick (1914-2003) belichamen de toestand van ontluistering en angst in Europa tijdens de jaren van de Koude Oorlog. Met deze twee kunstenaars nam de beeldhouwkunst definitief afscheid van de vooroorlogse romantiek en esthetiek, om met beide benen te landen in de rauwe realiteit. Terwijl Giacometti de mens terugbracht tot zijn meest kernachtige verschijning, zonder enige opsmuk, creëerde Chadwick zijn krachtige oerbeelden van mens en dier. De tentoonstelling omvatte meer dan 150 werken. Voor het eerst werd het werk van Giacometti en Chadwick zo nadrukkelijk samengebracht.

Yuri Honing & Mariecke van der Linden – Goldbrun

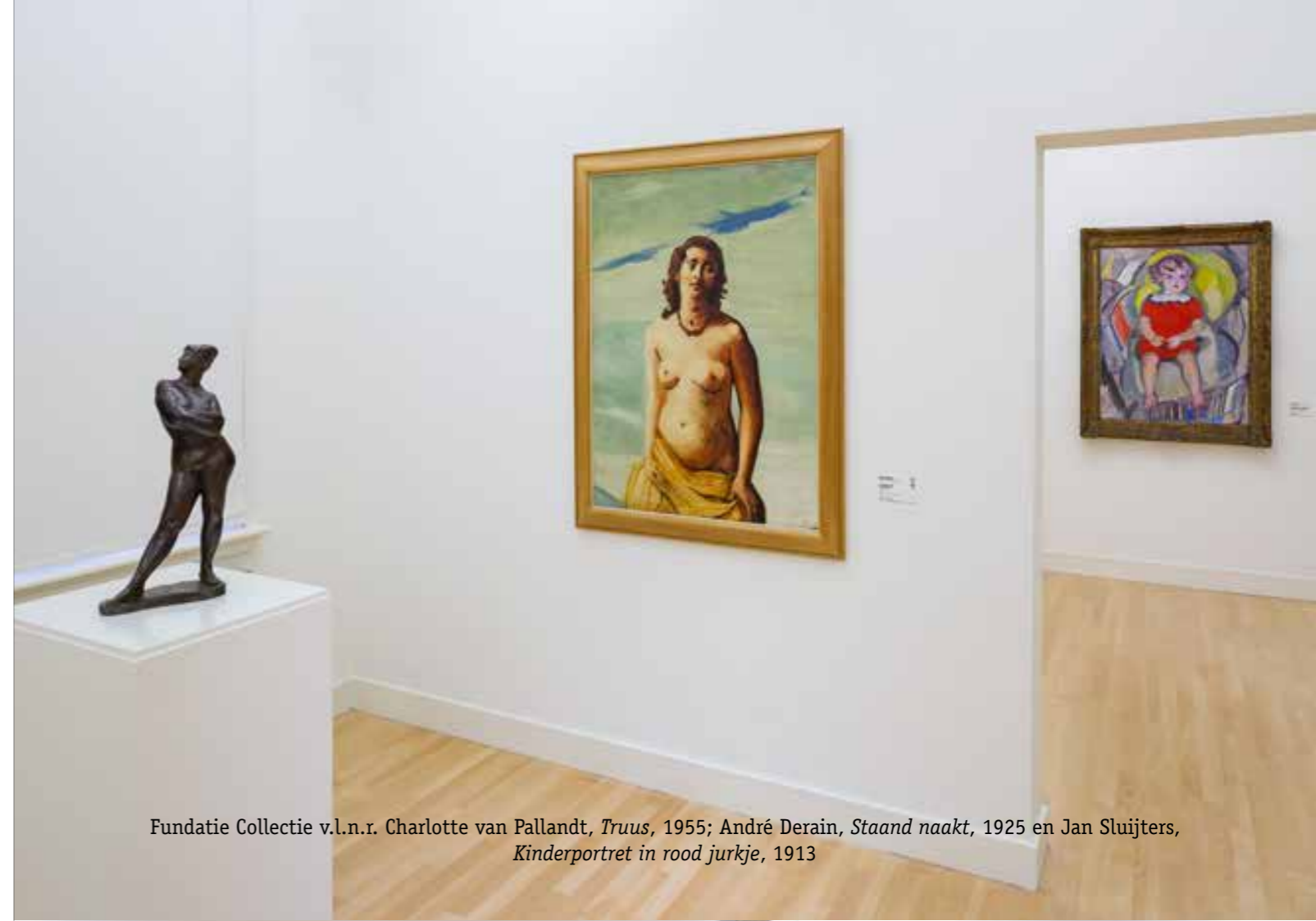
21 september 2018 t/m 6 januari 2019, Fundatie Zwolle

Als vervolg op het album *Goldbrun*, waarmee Yuri Honing de prestigieuze Edison Jazz Award 2018 in de wacht sleepte, richtte hij samen met kunstenaar Mariecke van der Linden een ruimte in bij Museum de Fundatie. Met muziek, schilderijen en installaties reflecteerden zij in een 'Gesamtkunstwerk' op Europa. De presentatie werd ingepast in de tentoonstelling *Giacometti-Chadwick, Facing Fear*. Hun visie op Europa verhoudt zich tot die van de twee beeldhouwers, die, elk in een eigen vormentaal, reageerden op de toestand van ontluistering en angst in Europa tijdens de jaren van de Koude Oorlog.

Dirk Hannema (1895-1984) – Verzamelaar, museumdirecteur en kasteelheer

19 oktober 2018 t/m 5 mei 2019, Kasteel het Nijenhuis

In Kasteel het Nijenhuis was de tentoonstelling *Dirk Hannema (1895-1984) – Verzamelaar, museumdirecteur en kasteelheer* te zien. De expositie vertelde het opmerkelijke verhaal van de gepassioneerde verzamelaar Dirk Hannema, vooroorlogs directeur van Museum Boijmans van Beuningen en stichter van Museum de Fundatie. Een keuze uit de door hem aangekochte schilderijen, beelden, meubels en andere toegepaste kunstobjecten was opgesteld zoals in de tijd toen Hannema het kasteel bewoonde. Aanleiding voor de tentoonstelling was de biografie *Hannema: museumdirecteur* door prof. dr. W.E. Krul, die op 13 oktober 2018 gepresenteerd werd in Rotterdam.

Fundatie Collectie v.l.n.r. Charlotte van Pallandt, *Truus*, 1955; André Derain, *Staan naakt*, 1925 en Jan Sluijters, *Kinderportret in rood jurkje*, 1913

Fundatie Collectie v.l.n.r. Lynn Chadwick, *Dans IV*, 1955; Neo Rauch, *Gewitterfront*, 2016 en *Neujahr*, 2005, langdurig bruikleen collectie Broere Charitable Foundation.

Hurrah! Hurrah!
es lebe
Glanz und Gloria
der Volksfreund
bietet uns mehr....
blah blah

Der satirische Zentraltitel der Schweizerkassen. ←

RECHENKUNST

HAHAHAHA

2019

Vrijheid – de vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968

18 januari 2019 t/m 12 mei 2019, Fundatie Zwolle

Vrijheid – de vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968 was een ambitieus en tegelijk nogal ongebruikelijk project: op deze tentoonstelling lieten we de vijftig 'kernkunstwerken' zien, de toonaangevende kunstwerken die de afgelopen vijftig jaar in Nederland zijn gemaakt. *Vrijheid* was nadrukkelijk subjectief, en wilde zowel een uitnodiging tot discussie zijn als een liefdesverklaring aan de Nederlandse kunst. De vijftig getoonde werken omvatten een grote bandbreedte van traditionele schilderijen en beelden tot fotografie, video en zelfs een radiozender. De tentoonstelling werd samengesteld door Hans den Hartog Jager.

Europa ZomerExpo

25 mei 2019 t/m 1 september 2019, Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis

Europa was het onderwerp van de zevende editie van ArtWorlds' *ZomerExpo*, de tweede in Museum de Fundatie. De tentoonstelling opende op het moment waarop de Europese parlementsverkiezingen plaatsvonden. 250 Kunstenaars reflecteerden op hun Europa, positief, kritisch en vaak verrassend.

Charlotte van Pallandt – Kunst als levensdoel

25 mei 2019 t/m 1 september 2019, Fundatie Zwolle

Met maximale toewijding en groot talent schiep Charlotte van Pallandt (1898-1997) een gevarieerd en krachtig oeuvre waarmee zij een prominente plaats verwierf in de 20ste-eeuwse Nederlandse beeldhouwkunst. Van Pallandt is met veel belangrijk werk vertegenwoordigd in de collectie van Museum de Fundatie, reden voor deze grote overzichtstentoonstelling. Naast haar belangrijke beelden werden schilderijen, tekeningen en gipsen voorstudies getoond. Voor de tentoonstelling kon worden gerekend op belangrijke bruiklenen onder meer van het Stedelijk Museum Amsterdam en het Rijksmuseum. De tentoonstelling werd samengesteld door gastconservator Maarten Jager.

Michael Triegel – Discordia Concors

25 mei 2019 t/m 1 september 2019, Fundatie Zwolle

De schilderijen van Michael Triegel (1968) katapulteren je terug in de tijd. Zijn oeuvre lijkt afkomstig uit de Europese vroegrenaissance, maar bij nadere beschouwing is het echt werk van nu. Hij viert de pure, figuratieve schilderkunst en gebruikt daarvoor klassieke religieuze en profane motieven, maar geeft die een totaal nieuw gezicht. Museum de Fundatie toonde 50 schilderijen van Michael Triegel op de tentoonstelling *Discordia Concors* (In harmonie met de tweedracht).

Europa ZomerExpo

Europa ZomerExpo, buitenbeelden bij Kasteel het Nijenhuis.

Charlotte van Pallandt in de deuropening van haar atelier, 1956-57.

Fotocollectie RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag, schenking Amsterdams Historisch Museum.

Michael Triegel – Werken op papier

25 mei 2019 t/m 1 september 2019, Kasteel het Nijenhuis

Naast de 50 schilderijen van Michael Triegel in Zwolle, waren in het kasteel dertig werken op papier van de Leipziger kunstenaar te zien. De tentoonstelling in Kasteel het Nijenhuis omvatte een serie van tien (met name Italiaanse) landschappen en twintig grafische werken waarin thema's van Shakespeare en motieven uit de Bijbel, maar bijvoorbeeld ook uit de Faustlegende, verbeeld zijn.

Cibap Graduates 2019

22 juni t/m 14 juli 2019, Fundatie Zwolle

Van 22 juni t/m 14 juli 2019 presenteerde *Cibap – vakschool voor verbeelding* werk onder de titel *Cibap Graduates*. De tentoonstelling bestond uit 55 kunstwerken van 34 studenten en 21 docenten die op de begane grond van het museum te zien waren. Een van de onderdelen van het laatste jaar op het Cibap was het meesterstuk. Studenten werden uitgedaagd nieuwe materialen, nieuwe technieken en een nieuwe manier van werken en denken toe te passen in een ontwerp. Vanuit verschillende ambachten, innovatie en/of maatschappelijke vraagstukken gaven zij verbeelding aan hun belevingswereld. Een aantal van deze meesterstukken waren in het museum te zien.

Graphic Novels – Tekeningen van Pjotr Müller

25 mei 2019 t/m 1 september 2019, Kasteel het Nijenhuis

Na zo'n vijftig jaar kunstenaarschap blikte Pjotr Müller (1947) terug op zijn loopbaan in de vorm van een door hemzelf getekende autobiografie in stripvorm, getiteld 'Boek voor Mo'. In Kasteel het Nijenhuis was een selectie van ruim driehonderd originele tekeningen van het *Boek voor Mo* te zien en een preview van nieuwe tekeningen van een nog te ontwikkelen strip.

Congo Tales – Told by the people of Mbomo

14 september 2019 t/m 5 januari 2020, Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis

In de tentoonstelling *Congo Tales* werden verhalen en mythes verteld van bewoners van het Congobekken, het grootste tropische regenwoud ter wereld na het Amazonegebied. Op deze plek in Afrika werkte de organisatie Tales of Us vijf jaar aan *Congo Tales*. De initiatiefnemers van Tales of Us – producenten Eva Vonk en Stefanie Plattner – nodigden de Nederlandse portretfotograaf Pieter Henket uit om mee te werken aan het project. Samen met de lokale bevolking is een omvangrijke fotoserie gecreëerd waarmee het team aandacht vraagt voor het vrijwel onbekende regenwoud met zijn bewoners. In de filmische en surrealistische portretten die Henket maakte komen de magie en mysteries van het vrijwel onbekende, maar voor de wereld zo belangrijke gebied tot leven.

Sticks – Onrust

14 september 2019 t/m 5 januari 2020, Fundatie Zwolle

Junte Uiterwijk – bekend onder artiestennaam Sticks – uit Zwolle heeft muziek gemaakt met producer Kubus die niet uitkwam op Spotify, YouTube, plaat of vinyl, maar exclusief voor vier maanden te ervaren was in Museum de Fundatie in Zwolle. De audiovisuele installatie onder de titel *Onrust* zorgde voor een compleet nieuwe muziek- en kunstbeleving voor een breed en grotendeels jong publiek. Het project was een samenwerking tussen Sticks, Red Bull en Museum de Fundatie. Het ontwerp van de tentoonstelling en installaties zijn gemaakt door Circus Family, Ira A. Goryainova zorgde voor de visuele doorvertaling.

Jeroen Krabbé – Gedroomde paradijzen

14 september 2019 t/m 5 januari 2020, Fundatie Zwolle

Inspiratiebron voor de nieuwe serie schilderijen *Gedroomde paradijzen* van Jeroen Krabbé vormden zijn reizen naar Tahiti, Hiva Oa en Martinique. Hij bezocht de tropische eilanden in de voetsporen van Paul Gauguin voor de tv-serie *Krabbé zoekt Gauguin*. Het resultaat was een tentoonstellingszaal met de reeks van 12 landschappen, barstend van kleur en emotie.

Jeroen Krabbé – Series

14 september 2019 t/m 5 januari 2020, Kasteel het Nijenhuis

Drie eerdere series (*Het late licht*, *Dum Vivimus Vivamus* en *De ondergang van Abraham Reiss*) werden tegelijkertijd met *Gedroomde paradijzen* geëxposeerd in Kasteel het Nijenhuis. *De Ondergang van Abraham Reiss* bestaat uit negen monumentale schilderijen uit 2010 die momenten weergeven uit het leven van zijn grootvader, Abraham Reiss. Onder het motto *Dum Vivimus Vivamus* schilderde Krabbé 14 schilderijen in 2013 waarbij kindertekeningen en foto's uit die periode (1948-1957) de hoofdrol vervullen. In *Het late licht* staat het landschap rond Dalfsen centraal.

Michael Triegel, *Portret van Paus Benedictus XVI*, 2010, collectie Institut Papst Benedikt XVI, Regensburg.

Michael Triegel voor *Deus absconditus*, 2013.

FUNDATIEfusion Hardenberg, ROC van Twente – De kleur van de vrijheid, de vrijheid van de kleur

FUNDATIEfusion Zwolle, Cibap – Paul Citroen

FUNDATIEfusions

Onder de noemer FUNDATIEfusions organiseert Museum de Fundatie sinds januari 2012 compacte tentoonstellingen op diverse openbare plekken in Overijssel. In 2019 vonden er 11 FUNDATIEfusions plaats.

Almelo, Kunsthal Hof 88

- *De Fundatie te gast* - 16 juni 2019 t/m 25 augustus 2019

Hardenberg, Gemeentehuis

- *Agnes van den Brandeler – Werken op papier* – 12 december 2018 t/m 1 oktober 2019
- *Gooitzen de Jong – Schilderijen en sculpturen* – 5 december 2019 t/m 1 december 2020.

Gemeente Hellendoorn, Huis voor Cultuur en Bestuur

- *Marte Röling – Droomwerk* – 13 december 2018 t/m 13 december 2019
- *Agnes van den Brandeler – Werken op papier* – 13 december 2019 t/m 5 mei 2020

Hengelo, ROC van Twente, locatie de Gieterij

- *De kleur van de vrijheid, de vrijheid van de kleur* – 20 december 2018 t/m 12 mei 2019

Holten, Kulturhus

- *Agnes van den Brandeler – Olieverfschilderijen* – 9 maart 2019 t/m 8 juni 2019

Zwolle, Cibap

- *Paul Citroen* – 28 januari 2019 t/m 25 april 2019
- *Gert Jan Kocken – Patriotten en de Franse tijd in Nederland* – 8 oktober 2019 t/m 26 januari 2020

Zwolle, Deltion College

- *Lars van den Brink, A happy day in Europe* – 2 december 2018 t/m 25 februari 2019
- *Vrijheid* – 17 april t/m 12 mei 2019

Overige tentoonstellingen en presentaties

Fundatie Summerstage – 14 t/m 16 juni 2019

Van 14 t/m 16 juni 2019 was de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis podium voor een reeks buitenconcerten. Op het programma van de Fundatie Summerstage stonden optredens van pianist Michiel Borstlap met dansers van het Scapino Ballet, Yuri Honing en zijn Acoustic Quartet en het Orkest van het Oosten met Sticks (Junte Uiterwijk). De Fundatie Summerstage werd mogelijk gemaakt dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij. Het festival trok 1.522 bezoekers naar Kasteel het Nijenhuis.

Lowlands, Biddinghuizen – 16 t/m 18 augustus 2019

Op Lowlands 2019 was toonde Museum de Fundatie *Mikkel* van Tom Claassen, een beeld uit de kunstcollectie van de provincie Overijssel.

Uitmarkt Amsterdam – 23 en 24 augustus 2019

Op de Uitmarkt op het Museumplein in Amsterdam was Museum de Fundatie vertegenwoordigd met een stand waarin twee foto's tentoongesteld werden van Pieter Henket uit de serie Congo Tales. Museumdocenten verstrekten informatie aan bezoekers. De Uitmarkt werd bezocht door 450.000 mensen.

Fundatie Summerstage – Orkest van het Oosten met Sticks (Junte Uiterwijk)

Fundatie Summerstage – Orkest van het Oosten met Carla Leurs

Fundatie Summerstage – Yuri Honing en zijn Acoustic Quartet

KASTEEL HET NIJENHUIS
FUNDATIE
SUMMER STAGE
IN SAMENWERKING MET
BankGiroLoterij
MUSEUM DE
FUNDATIE

A stage performance featuring a pianist seated at a grand piano on the left and two dancers in white costumes performing a duet in the center. The stage is illuminated with blue and white lights. The stage is enclosed in a glass structure with a metal frame.

KASTEEL HET NIJENHUIS
FUNDATIE
SUMMER STAGE
IN SAMENWERKING MET
BankGiroLoterij
MUSEUM DE
FUNDATIE

Sticks in zijn installatie *Orrust*.

PUBLICATIES

In 2019 verschenen de volgende tentoonstellingspublicaties:

Vrijheid. De vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie

Auteur: Hans den Hartog Jager

Uitgave: Athenaeum, Amsterdam

ISBN: 978-90-253-0945-9

Europa Zomerexpo 2019

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie

Auteur: Ralph Keuning, Joost Galema, Carlien Oudes

Samenstelling: Nicole Ex

Uitgave: See All This, Amsterdam

Charlotte van Pallandt. Kunst als levensdoel

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie

Auteur: Maarten Jager

Uitgever: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2236-4

Jeroen Krabbé. Gedroomde paradijzen

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie

Auteur: Ralph Keuning

Uitgever: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2258-6

De tentoonstelling *Congo Tales* werd begeleid door het boek dat in 2018 is uitgegeven bij Prestel

Uitgevers t.g.v. de tentoonstelling in Museum Barberini, Potsdam, waar een beperktere keuze uit de serie *Congo Tales* te zien was.

Sticks. Onrust

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie

Auteur: Ralph Keuning, Gijs Groenteman

Uitgever: Waanders & de Kunst, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2278-4

Nieuwsbrief

Dit jaar verschenen 10 email-nieuwsbrieven waarmee belangstellenden op de hoogte werden gebracht van de verschillende activiteiten en tentoonstellingen.

Info-leaflets

Bij elke wisseling van tentoonstellingen ontvangen bezoekers gratis info-leaflets met tentoonstellingsinformatie en plattegrond. Aan de bezoekers van de beeldentuin wordt een gratis info-leaflet verstrekt waarin alle beelden die in de tuin te zien zijn kort worden toegelicht.

Geert Friebel (Hoofd Marketing & Partnerships BankGiro Loterij), Ralph Keuning, Sarah Voss, Teo van den Brink en Daan Peters (Managing Director BankGiro Loterij) op het BankGiro Loterij Goed Geld Gala, februari 2020.

BANKGIRO LOTERIJ, SPONSORS, FONDSSEN, VRIENDEN

Door het niet aflatende engagement van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle, onze subsidiënten, heeft Museum de Fundatie een stevige basis om zijn activiteiten te ontplooiën. Daarnaast kan het museum rekenen op grote betrokkenheid van BankGiro Loterij, sponsors en fondsen. Hiermee is het museum in staat om een ambitieus tentoonstellingsprogramma te realiseren en belangrijke aankopen te doen. Museum de Fundatie is zeer erkentelijk voor deze hulp.

BankGiro Loterij

Museum de Fundatie maakt deel uit van de beneficiëntenfamilie van de BankGiro Loterij. Met gelden van de BankGiro Loterij doet het museum aankopen en maakt het museum de collectie voor een breed publiek toegankelijk. Naast de jaarlijkse bijdrage van de BankGiro Loterij van 300.000 euro is 401.864 euro via geormerkt werven bijeengebracht door de deelnemers aan de BankGiro Loterij.

Sponsors

De betrokkenheid van onze sponsors, de Founders van de Fundatie, bij het museum is zeer groot. Het is zeer verheugend dat vele van die sponsors hun verbintenis sinds de verbouwing in 2013 met Museum de Fundatie continueren en ons helpen bij het realiseren van ons ambitieuze tentoonstellingsprogramma.

Het tentoonstellingsprogramma van Museum de Fundatie wordt mede mogelijk gemaakt door Rabobank IJsseldelta, Wijzonol, Novon, Unica en Wilco Art Books.

Fondsen

In april 2019 werd het schilderij *Tal* van Neo Rauch verworven voor de collectie van de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie met steun van de BankGiro Loterij, het Mondriaanfonds en de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds en haar themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst).

Het VSB Fonds droeg bij aan de realisatie van de tentoonstelling *Vrijheid – de 50 Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968*.

Vrienden

Voor diegene die hun bijzondere betrokkenheid bij Museum de Fundatie willen tonen, bestaat er de mogelijkheid om 'vriend' te worden van de Fundatie. Vrienden krijgen gratis toegang tot het museum. Daarnaast ontvangen zij de digitale nieuwsbrief, de uitnodigingen voor tentoonstellingsopeningen en worden zij uitgenodigd voor een blik achter de schermen of een ontmoeting met een kunstenaar.

111

112

113

114

OVERIGE ACTIVITEITEN

Van 8 t/m 14 april was de Nationale Museumweek. Op zaterdag 13 april was er een Museummatch-middag van 16-18 uur met gratis rondleidingen. Verder toonde het museum in samenwerking met Netflix twee levensgrote afbeeldingen uit de natuurdocumentaire *Our Planet*.

Op Tweede Pinksterdag (10 juni) bezochten 434 mensen Kasteel het Nijenhuis in het kader van de Dag van het Kasteel, een initiatief van het de Nederlandse Kastelenstichting – Kenniscentrum Kasteel en Buitenplaats.

Onder de titel *Cibap Graduates 2019* toonden van 22 juni t/m 14 juli 2019 examenkandidaten en docenten van 'Cibap vakschool voor verbeelding' hun eindwerk in de Fundatie Zwolle. Voor studenten en hun familieleden waren speciale openstellingen georganiseerd.

Het schilderij *Wolken en water* van William Turner is gebruik voor het tv-programma *Het Geheim van de Meester*, waarvan de opnames plaatsvonden in het museum op 24 juli 2019.

Op 17 en 18 augustus vonden de BankGiro Loterij Open Dagen plaats in Museum de Fundatie met gratis rondleidingen over de eigen collectie en tentoonstellingen.

Museum de Fundatie was samen met Hedon, Zwolse Theaters, het Academiehuis/Grote Kerk, Stadkamer en de Zwolse 8 één van de initiatiefnemers van het Stadsfestival 2019 dat door de hele stad Zwolle werd gehouden van 6 t/m 8 september. Tijdens het Stadsfestival werden er op 5 podia, verspreid door de stad concerten van onder andere Wende Sniijders, Typhoon, Spinvis, Tim Knol en Rico & Sticks gehouden en werden er op de locaties van de initiatiefnemers diverse activiteiten voor jong en oud georganiseerd.

Tijdens Open Monumentendag op zaterdag 14 september waren de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis van 9 tot 11 uur gratis toegankelijk. De locaties werden gedurende deze 2 uren bezocht door 470 bezoekers.

Op 25 september 2019 gaf Pieter Henket een masterclass op zijn tentoonstelling *Congo Tales* aan 200 Cibap-studenten.

Junte Uiterwijk (Sticks) werkte op 10 oktober mee aan een tv-uitzending van NTR's *Dreamschool*. Met studenten van de *Dreamschool* werkte hij aan muzieknummers in zijn studio in het museum.

Op uitnodiging van VNO-NCW en MKB Nederland presenteerde Museum de Fundatie zich van 10 t/m 13 oktober 2019 bij het Invest in Willemstad Summit op Curaçao. De delegatie uit Nederland bezocht culturele instellingen en vastgoedobjecten in Willemstad, ging gesprekken aan met stakeholders en dacht na over investeringsmogelijkheden om het UNESCO-erfgoed veilig te stellen. De Fundatie voerde gesprekken met musea en presenteerde de ontwikkelingen die het museum in Zwolle de afgelopen 10 jaar doormaakte.

Op 7 en 8 november kregen mantelzorgers gratis toegang tot de Fundatie Zwolle in het kader van de Week van de Mantelzorg.

Bijeenkomsten en ontvangsten

Naast bovengenoemde activiteiten bood het museum ruimte aan bijeenkomsten en ontvangsten. Hier is in het verslagjaar veel gebruik van gemaakt.

AVROTROS' programma *Het Geheim van de Meester* maakte een reconstructie van *Wolken en water* van William Turner, 15 januari 2019.

Mikkel van Tom Claassen op Lowlands 2019.

COLLECTIE

Conservering en restauratie

In 2019 zijn de volgende werken gerestaureerd:

- Jacoba van Heemskerck van Beest, *Bild nr. 101*, 1918, olieverf op doek. Bij dit schilderij is opstaande/losse verf vastgezet en geretoucheerd. Tevens is het werk voorzien van achterkantbescherming.
- Neo Rauch, *Tal*, 1999, olieverf op doek. Dit werk is voorzien van een nieuwe lijst met museumglas en achterkant bescherming.
- Mattheus/ Augustinus Terwesten, *De dood van Dido*, 1736, olieverf op doek. Dit werk is uitvoerig gerestaureerd, o.a. vernis afgenomen, schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw gevernist.
- Mattheus/Augustinus Terwesten, *Aeneas knielend met bedienden*, ca. 1736, olieverf op doek. Dit werk is uitvoerig gerestaureerd, o.a. vernis afgenomen, schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw gevernist.
- Jacob Vrel, *Interieur met een vrouw die de was doet*, ca. 1650, olieverf op paneel. Dit werk is schoongemaakt, geretoucheerd en opnieuw gevernist.

Bruiklenen aan derden

- Jean Brusselmans, *Winter in Brabant*, 1928, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Feast of fools. Bruegel herontdekt', Kasteel van Gaasbeek in Gaasbeek, België. 7 april t/m 28 juli 2019.
- Jules De Bruycker, *Weer klepte de dood over 't Vlaanderen land*, ca. 1916-1919, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Feast of fools. Bruegel herontdekt', Kasteel van Gaasbeek in Gaasbeek, België. 7 april t/m 28 juli 2019.
- Paul Citroen, *Academieklas*, 1935, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Nederland Bauhaus', Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam. 2 september t/m 26 mei 2019.
- Tom Claassen, *Mikkeltje*, 2017, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Mojo Backstage, Delftse Meesters in de muziekindustrie', Museum Prinsenhof in Delft. Werk is i.v.m. vergunningen vroegtijdig teruggekeerd. 12 april t/m 1 september 2019.
- Jan Cremer, *Ibiza 700*, 1962, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Virtuoos! Israëls tot Armando', Frans Hals Museum te Haarlem. 29 juni t/m 3 november 2019.
- Paul Guermonprez, *Portret Paul Citroen* (Inv. Nr 9-4592), 1935, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Modern Perspectives, foto en film Amsterdam 1920-1940', Gemeente Amsterdam Stadsarchief, Amsterdam. 18 oktober 2019 t/m 16 februari 2020.
- Paul Guermonprez, *Portret Paul Citroen* (Inv. Nr 9-4594), 1935, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Modern Perspectives, foto en film Amsterdam 1920-1940', Gemeente Amsterdam Stadsarchief, Amsterdam. 18 oktober 2019 t/m 16 februari 2020.

- Vincent van Gogh, *De molen 'Le blute-fin'*, 1886, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Making Van Gogh. Geschichte einer Deutschen Liebe', Städel Museum, Städelisches Kunstinstitut und Städtische Galerie in Frankfurt, Duitsland. 23 oktober 2019 t/m 16 februari 2020.
- Isaac Israëls, *Vrouw in profiel, voor 'Zonnebloemen' van Van Gogh*, 1918, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Naakt of bloot? Het vrouwelijk naakt in de Nederlandse schilderkunst 1875-1925', Museum Jan Cunen in Oss. 2 maart t/m 19 mei 2019.
- Isaac Israëls, *Vrouw in profiel, voor 'Zonnebloemen' van Van Gogh*, 1918, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Van Gogh en de Zonnebloemen', Van Gogh Museum in Amsterdam. 21 juni t/m 1 september 2019.
- Jan Lievens, *Vanitasstilven*, 1627, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Inside Rembrandt. 1606-1669', Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud in Keulen, Duitsland. 1 november 2019 t/m 1 maart 2020.
- Piet Mondriaan, *Meisje met geel hoedje*, 1930, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Face off', Villa Mondriaan in Winterswijk. 8 maart t/m 22 september 2019.
- Georg Muche, *Naakt in kamer*, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Nederland Bauhaus', Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam. 9 februari t/m 26 mei 2019.
- Roelant Roghman, *Berglandschap*, ca. 1642-1686, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Rembrandts sociale netwerk', Museum Het Rembrandthuis in Amsterdam. 1 februari t/m 19 mei 2019.
- Roelant Roghman, *Pontje*, ca. 1627-1691, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Rembrandts sociale netwerk', Museum Het Rembrandthuis in Amsterdam. 1 februari t/m 19 mei 2019.
- Jan Sluijters, *Bloemen in een vensterbank*, 1913, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Stilven! Van Vincent van Gogh tot Erwin Olaf', Museum Gouda in Gouda. 15 november 2019 t/m 29 maart 2020.
- Jan Voerman, *Bloeiende stad – avondstemming*, ca. 1905-1909, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattem in Hattem. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Stilven met dode eend*, 1890, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattem in Hattem. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Rustend vee voor Hattem, namiddag*, datering onbekend, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattem in Hattem. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Wolkeffect - vallende avond*, datering onbekend, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattem in Hattem. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.

Neo Rauch, *Tal*, 1999, olieverf op doek 200 x 250 cm, collectie Museum de Fundatie, Zwolle en Heino/Wijhe. Verworven met financiële ondersteuning door de BankGiro Loterij, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds en haar themafonds Naorlogse en Hedendaagse kunst) en het Mondriaan Fonds. © Neo Rauch c/o Pictoright Amsterdam 2020

- Jan Voerman, *De begrafenis*, 1884, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Gemberpot met asters*, 1888, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Koeien bij Kampen*, 1883, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Academiemodel Antwerpen*, 1881, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *De zieke*, 1886, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Boerin met twee koeien in een stal*, datering onbekend, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Voerman, *Portret E.G. Verkade sr.*, ca 1897-1904, datering onbekend, uitgeleend voor de tentoonstelling 'In Vervoering van Voerman', Voerman Museum Hattum in Hattum. 12 november 2019 t/m 12 april 2020.
- Jan Hendrik Weissenbruch, *Regenweer*, 1890, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Weer & Wind. Avercamp tot Willink', Singer Museum, Laren. 3 september 2019 t/m 5 januari 2020.
- Carel Willink, *Portret van Wilma*, 1938, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Het Geheim van de Meester', Museum More in Gorssel. 19 januari t/m 12 mei 2019.

Langdurige bruiklenen aan Museum de Fundatie

- Lynn Chadwick, *Stranger VII*, 1959, brons, bruikleen van The Estate of Lynn Chadwick & Blain | Southern, Londen
- Hendrick ten Oever, *Portret van een dame in blauw*, 1683, olieverf op doek, bruikleen van Dhr. Mr. R.H. de Haer, Hong Kong
- Theo Wolvecamp, *Vogel en prooi*, 1957, olieverf op doek, bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Bruiklenen voor bepaalde tijd aan Museum de Fundatie

- Lynn Chadwick, *Trigon*, 1961, brons, bruikleen The Estate of Lynn Chadwick & Blain | Southern, Londen
- Lynn Chadwick, *High wind IV*, 1995, brons, bruikleen The Estate of Lynn Chadwick & Blain | Southern, Londen
- Atelier van Lieshout, *The Monument*, 2015, brons, bruikleen van Atelier Van Lieshout
- Caspar Netscher, *Portret van Peter Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Gerrit Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York

- Caspar Netscher, *Portret van Lijsbeth Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Naleke Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Paulus Lesire, *Portret van Willem Craeyvanger*, 1651, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Jan Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Willem Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Reijnder Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Engel Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Neo Rauch, *Der Lehrling*, 2015, olieverf op doek, bruikleen Arthaus

Aanwinsten

Verworven voor de collectie van de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie met steun van de BankGiro Loterij

- Theo Wolvecamp, *Abstracte Compositie*, 1964, olieverf op doek
- Pieter Henket, *The Youngest One*, 2017, archival pigment print
- Pieter Henket, *The Last Father*, 2017, archival pigment print
- Pieter Henket, *The River*, 2017, archival pigment print

Verworven voor de collectie van de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie met steun van de BankGiro Loterij, het Mondriaanfonds en de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds en haar themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst)

- Neo Rauch, *Tal*, 1999, olieverf op doek

Verworven voor de collectie van de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie

- John Heartfield, *Upton Sinclair: Das Geld schreibt*, 1930, gedrukt

Verworven voor de collectie van de provincie Overijssel

- Lotta Blokker, *Kevin Carter "The rest of my life"*, 2019, brons
- Pieter van den Broek, *Portret van Annemiek van Traag*, 2019, potlood op papier
- Pjotr Müller, *Architectuur Studies*, 2019, gietijzer en baksteen
- Junte Uiterwijk, *Onrust deel 1*, 2019, fotografie, teksten en vormgeving

Theo Wolvecamp, *Abstracte Compositie*, 1964, olieverf op doek, verworven met steun van de BankGiro Loterij.

Schenkeningen

Schenkeningen aan de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie:

- Agnes van den Brandeler, *Portret van Charlotte van Pallandt*, 1986, Oost-Indische inkt en gouache op papier, schenking Agnes van den Brandelerstichting
- Agnes van den Brandeler, *Portret van Charlotte van Pallandt*, 1986, Oost-Indische inkt op papier, schenking Agnes van den Brandelerstichting
- Sibyl Heijnen, *Hanging, Borne*, 2009, rubber met 23 karaat bladgoud, schenking door de kunstenaar
- Willem Speekenbrink, *Tractatus Mater 2*, 2003, brons, schenking door de kunstenaar
- Pieter Henket, *The Trick of Wisdom*, 2017, archival pigment print, schenking door de kunstenaar
- Pieter Henket, *The Good Son*, 2017, archival pigment print, schenking door de kunstenaar
- Pieter Henket, *Father Bosco*, 2017, archival pigment print, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in de tuin van zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar
- Nico Koster, *Lynn Chadwick in zijn huis, atelier en bronsgieterij in Stroud.*, 1988, fotoafdruk op barietpapier, schenking door de kunstenaar

Daarnaast werd (via de Gemeente Delft) een groot deel van de gezamenlijke kunstcollectie van Dhr. G.A. Oosterholt en Mevr. M. Oosterholt-Versteeg geschonken aan de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie. Deze zogenaamde Oosterholt-collectie bestaat uit 1.257 kunstwerken:

- 1.004 werken op papier, waaronder aquarellen, gouaches, tekeningen en grafiek;
- 33 beeldhouwwerken;
- 141 schilderijen;
- 79 kunstnijverheid objecten.

De collectie omvat kunstwerken van 340 verschillende kunstenaars, waaronder van Johan Coenraad Altorf, Marius Bauer, Hendricus Petrus en Rudolf Bremmer, Charles-François Daubigny, Honoré Daumier, Albrecht Dürer, Francisco José de Goya, Isaac Israëls, Johan Barthold Jongkind, Jo Koster, Bart van der Leek, Jo Lodeizen, Jacob Maris, Joseph Medes da Costa, George Minne, Isaac van Ostade, Giovanni Battista Piranesi, John A. Rädecker, Odilon Redon, Auguste Renoir, Gino Severini, Paul Signac, Jan Sluijters, Willem Bastiaan Tholen, Felix Elie Tobeën, Charley Toorop, Jan Hendrik Weissenbruch, Lambertus Zijl, Willem de Zwart.

Schenkeningen aan de collectie van Provincie Overijssel:

- Paul Citroen, *Lithosteen met afbeelding van de litho 'Witte stoeltjes'*, 1859, schenking door Rento Brattinga en Anna Bodon, Amsterdam
- Paul Citroen, *Lithosteen met afbeelding van de litho 'Paarden van de Neptunusfontein in Florence'*, 1859, schenking door Rento Brattinga en Anna Bodon, Amsterdam
- Hans Landsaat, *Weinig heldhaftige pogingen tot ontsnapping met of voor de lift*, 1972, lithografie op papier, schenking door dhr. H.C. Stegink en mw. J. Stegink-van Olst
- Lucebert, *Zonder titel*, 1975, ets op papier, schenking door dhr. H.C. Stegink en mw. J. Stegink-van Olst.
- Erik-Jan Schuur, *Overijssel zet de toon!*, 2017 - 2018, olieverf op doek, schenking StartGreen Capital, Amsterdam

BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

De kunsthistorische bibliotheek van Museum de Fundatie, waaronder de boeken uit het bezit van Dirk Hannema en Paul Citroen, is ondergebracht in het Westelijk Bouwhuis.

In het afgelopen jaar is zijn er 236 titels ingevoerd in het datasysteem. Eind 2019 waren er 8.837 digitaal beschreven titels. In samenwerking met de Athenaeumbibliotheek in Deventer is het merendeel van deze bibliotheekrecords via Worldcat ontsloten. Zo is vrijwel het gehele gedigitaliseerde deel van de bibliotheekcatalogus wereldwijd te raadplegen.

In 2019 zijn met de hulp van oud-bibliothecaresse mevrouw L. de Geuninck van Capelle een groot deel van de tentoonstellingscatalogi geordend. Tevens is er een aanvang gemaakt met de herindeling van de collectie veilingcatalogi.

Lotta Blokker, *Kevin Carter "The rest of my life"*, 2019, verworven voor de collectie provincie Overijssel.

PUBLICITEIT

De persaandacht voor Museum de Fundatie was in 2019 groot. Over het museum, de tentoonstellingen en de vele andere activiteiten werd uitvoerig bericht. Een keuze uit de persaandacht:

Vrijheid – De vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968

- Uitzending NOS Journaal op 16 januari 2019;
- Interview met Hans den Hartog en Ralph Keuning in Museumvisie;
- Zes columns van Hans den Hartog Jager in Nederlands Dagblad;
- Artikelen en columns in: Brabants Dagblad, Dagblad van het Noorden, De Standaard (BE), Friesch Dagblad, Gooi- en Eemlander, Kunstkrant, Leeuwarder Courant, Leidsch Dagblad, Metropolis M, Nederlands Dagblad, Noordhollands Dagblad, NRC Handelsblad, Het Parool, Reformatorisch Dagblad, Telegraaf, Trouw, Volkskrant;
- Geïllustreerde tip/vermelding in: Beeldenmagazine, Eigen Huis & Interieur, Elle, Elsevier, Het Nieuwe Stadsblad, Libelle, Margriet, Marie Claire, Museumtijdschrift, Palet, See All This, Trouw, Uitkrant Amsterdam, Vind, Volkskrant Magazine, Zin Magazine.

Europa ZomerExpo

- Carlien Oudes en Ralph Keuning te gast bij *De Nieuws BV* op Radio 1;
- Artikelen en columns in: Algemeen Dagblad (regionale edities), Doornse Krant, Friesch Dagblad, Haarlems Dagblad, Hart van Holland, Hofweekblad, Kijk op Bodegraven, Meppeler Courant, Nieuwsbode, Noord-Amsterdams Nieuwsblad, Noordhollands Dagblad, Opregte Steenwijker Courant, Reformatorisch Dagblad, Stentor, Veluws Nieuws, Weekblad voor Salland;
- Geïllustreerde tip/vermelding in: Algemeen Dagblad, Arts en Auto Magazine, Eigen Huis & Interieur, Elegance, Libelle, Pulchri, Troskompas.

Charlotte van Pallandt – Kunst als levensdoel

- Ralph Keuning was te gast bij *Nieuwsweekend* op Radio 1;
- Artikelen en columns in: Beeldenmagazine, Dagblad van het Noorden, Telegraaf, Friesch Dagblad, Gooi- en Eemlander, Haarlems Dagblad, Hoogeveensche Courant, Leeuwarder Courant, Meppeler Courant, Métier Magazine, Museumtijdschrift, Noordhollands Dagblad, NRC Handelsblad, Opregte Steenwijker Courant, Stentor, Tableau, Trouw;
- Geïllustreerde tip/vermelding in: Elegance, Herenhuis, JAN Magazine, Libelle, MAX Magazine, Nouveau, Origine, Spoor Magazine, Zin

Michael Triegel – Discordia Concors

- Artikelen en columns in: Collect, Elizabethbode, Elsevier, FAZ Frankfurter Allgemeine, Friesch Dagblad, Jegens & Tevens, Katholiek Nieuwsblad, Meppeler Courant, Museumtijdschrift, Nederlands Dagblad, Opregte Steenwijker Courant, Tableau, Zeitkunst.

Congo Tales – Told by the people of Mbomo

- Radio-interviews met Pieter Henket bij *Nieuwsweekend* (Radio 1) en *Opium* (Radio 4);
- Interviews met Pieter Henket in: PF Professionele Fotografie, VPRO Gids;
- Uitgebreide artikelen in: Argus, De Peperbus, Focus, Meppeler Courant, Nederlands Dagblad, Oog voor Afrika, Opregte Steenwijker Courant, Tableau, Telegraaf, Trouw, Volkskrant Magazine;
- Geïllustreerde tip/vermelding in: CHIP FOTO magazine, Elegance, Focus, PF Professionele Fotografie, SHUTR.photo, Verzamelkrant, Volkskrant Magazine, Zin.

Sticks – Onrust

- Tv-interview bij RTL's Koffietijd/5 Uur Live en RTV Oost;
- Radio-interviews Radio 1 (Kunststof), Radio 2, 3FM, FunX, 3voor12;
- Interviews in: Stentor, Nieuwe Revu, Het Parool, Volkskrant;
- Uitgebreide artikelen in: Dagblad van het Noorden, De Groene Amsterdammer, Leeuwarder Courant, Metro, Peperbus, Trouw, Weekblad De Swollenaer, Mister Motley;
- Online blogs en artikelen op o.a.: AD.nl, Ballinnn, Bright.nl, Dancegids.nl, Entertainment Business, HipHopInJeSmoel, hoholok.com, Influence the Culture, Mister Motley, MSN.com, Musicpowerradio.nl, NU.nl, PartyFlock, Puna, Raptop, Ritcs, Soundflow, Xite;
- Geïllustreerde tip/vermelding in: Adformatie, Glamour, Kunstkrant, Musicmaker, Stentor, Telegraaf, Villa d'Arte;
- Artikelen over kunst en muziek, met referenties naar *Onrust*, in Het Parool en NRC Handelsblad.

NOS Journaal over *Vrijheid*, 16 januari 2019

BARONES IN MANNENBEROEP

Om kunstenaar te zijn, ontworstelde Charlotte van Pallandt zich aan haar huwelijk en adelijk milieu. Ze was niet zo onverzettelijk als haar bekendste werk, het standbeeld van Koningin Wilhelmina. DOOR SOPHIA ZWISLOCKI

Fundatie biedt beeld bij halve eeuw kunst

Het is een voorbeeld van een kunstenaar die zich aan haar huwelijk en adelijk milieu onttrekt. Ze was niet zo onverzettelijk als haar bekendste werk, het standbeeld van Koningin Wilhelmina. DOOR SOPHIA ZWISLOCKI

Fundatie toont werken Kocken en Banning in Cibap

De kunstwerken van Gert Jan Kocken gaan over Nederland

Tentoonstelling Vrijheid is vooral sterk als ze wordt opgevat als vraag – wat doet ertoe en waarom? – en niet als statement

T/m 12/5 in Museum de Fundatie in Zwolle

Extra gift Loterij voor Museum De Fundatie

hilderen heeft Krabbé wel om moeten zijn geweest. Hij weet hoe je de kleur rood kan krijgen door er een beetje groen naast te zetten, dat is heel canvas in verschillende tinten geel (plus een beetje oranje) kan schilderen, hoe je een zee in één vlak

BEELDDE KUNST De kunstcanon passé? Niet volgens Museum de Fundatie

Expositie Jeroen Krabbé: 'Gedroomde paradijzen'

Durven kleuren als Gauguin

Vanaf vandaag toont museum De Fundatie in Zwolle twaalf landschappen van schilder-acteur Jeroen Krabbé. Hij deed inspiratie op tijdens zijn tv-reis langs het leven van Paul Gauguin. 'Dit zijn oefeningen in hoe ver ik durf te gaan. Ik heb mezelf verrast.'

POP Wie Sticks' nieuwe teksten wil horen, zal naar Museum de Fundatie moeten

De nieuwe muziek van de rapper zal alleen daar te beluisteren zijn

Het verhaal achter William Turner

In Het geheim van de meester maakt een team van vijf specialisten reconstructies van meesterwerken om het geheim van de kunstenaar te ontdekken. Deze week: Wolken en water van William Turner.

Clouds and water

Het schilderij Clouds and water, in het Nederlands Wolken en water, van Joseph Mallord William Turner staat uit 1840. Het is een olieverf op doek.

Een leven lang kunst

Charlotte barones van Pallandt schreef in 1914 een boek over de kunst van de 19e eeuw.

Het geheim van de meester 21.15 AVROTROS / NPO 2

De Fundatie koopt zeldzaam vroeg werk Neo Rauch

De Fundatie heeft een zeldzaam vroeg werk van Neo Rauch

(Titus Fonds) en het Mondriaan Fonds. Rauch (Leipzig, 1960) is een van de bekendste Duitse schilders. Hij groeide op in de DDR en werkt in een figuratieve stijl die herinnert aan het sociaal-realistisme uit die jaren, maar mengt ook elementen uit cartoons en popart in zijn composities. Tal is gemaakt in 1999, het jaar van Rauchs internationale doorbraak. In februari van dat jaar werd de schilder op de Armory Show in New York opgemerkt door Roberta Smith, recensent van de New York Times. De letters TAL op de voorgrond van het schilderij zijn mogelijk geïnspireerd op de containers van megaconcern TAL International die Rauch zag in de havens van New York. De trap die als rails op de grond ligt en de twee kruisen verwijzen naar de tragische biografie van Rauch. De schilder verloor zijn beide ouders, twee kunststuden-

Neo Rauch, Tal, 1999. Olieverf op doek, 200 x 250 cm.

ten van 19 en 21 jaar, bij een treinramp toen hij vier weken oud was. Tal was vorig jaar in Zwolle te zien op Rauchs tentoonstelling Dromos: rijen 1993-2017. Volgens directeur Keuning bechtte Rauch er zelf aan schilderij in de expositie zou komen is voor hem een sleutelwerk. We zijn galerie gevraagd of we het werk van de tentoonstelling in de galerie mochten houden. Dat mocht, maar zonnelkaar dat het ook zo weer verkocht worden. De twee galeries hebben toen een generoos aanbod gedaan voor onder de verzekerde waarde van 920.000 euro aan ons verkocht. Met de aankoop kan de Fundatie voor Nederland uniek ensemble werken van Rauch laten zien in de tentoonstelling.

Traditionele verhalen in foto's vangen lijkt een onmogelijke opdracht. Fotograaf Pieter Henket slaagt daar wonderwel in.

De magische spiegeldoos die verhalen vertelt

De techniek van het schilderen heeft Jeroen Krabbé onder de knie. Maar een goed schilder maakt nog geen groot kunstenaar.

Europa

Het onderwerp van de zevende editie van ArtWorlds' ZomerExpo is Europa. Een werelddeel in voorveraring in een jaar van verkiezingen. We zien een selectie van 250 werken, gekozen door een vak, junior- en publieksjury. Schilderijen, films, sculpturen en foto's reflecteren het 'Europa' van elke kunstenaar. Te zien in zowel 'de Wolk' – de ellipsvormige opbouw op het dak – van Museum de Fundatie in Zwolle als in Kasteel het Nijenhuis. t/m 1 september – zomereexpo.nl

Honderd jaar later is het salon Graciosa. Gemaakt door...

DE FUNDATIE IN ZWOLLE TOONT MET 'VRIJHEID' 50 NEDERLANDSE KERNKUNSTWERKEN

Klassiekers in wording

Je moet het lief maar hebben. Vftig eigenlijks Nederlandse werken tot kernkunstwerk' uitroepen. Charmee steek in de nek zit. Want

Congo's regenwoudvolk

Museum De Fundatie in Zwolle toont verborgen verhalen uit Afrika, de vrucht van een uniek kunstproject, Tales of Us.

RECENSIE Intenser luisteren naar Sticks dan ooit tevoren

POP Onrust Sticks, Museum De Fundatie in Zwolle ★★★★★ Het is donker in het Zwolse Museum de Fundatie. Donker en koortsachtig. De plek waar in an-

en liefde in zijn muzi vroeger, luistert hij n van zijn favoriete arti tig en oppervlakkig. I wringen. Vandaar het nieuwe album op een nier uit te brengen: ir

Nooit klaar met ontdekken

Hij roept altijd heilige emoties op. De een vindt hem een overvelder, de ander een knut, een tussenfiguur bij Jeroen Krabbé (74) niet te zijn. Misschien is hij 'te' voor Nederlandse begrippen. Te uitbundig, te ambieus. Te succesvol ook. Zelf is Krabbé blij met zijn kinderlijk enthousiasme. 'Ik weiger een cynische, boze titel man te worden.'

Door Marjolijn Schipper Foto's Andreas Terbak

Sterk ensemble van Rauch in Zwolle

Van Rossems prijzen én fileren Zwolle

„Alsof er aliens zijn geland”, zegt Maarten van Rossem over het ei op Museum de Fundatie in Zwolle. Met broer Vincent en zus Sis nam hij de stad mee maar in Hier zijn de

Bijdrage van 2,5 ton voor Museum De Fundatie gaat naar concerten

Museum de Fundatie in Zwolle ontvangt een extra bijdrage van 250.000 euro van de BankGiro Loterij. Het geld is bestemd voor het organiseren van concerten in de tuin van Kasteel Het Nijenhuis in Heino.

Naast de bijzondere schenking ontvangt het museum ook nog eens 664.891 euro. Dit bedrag

Vrijheid heeft vragen nodig

Vrijheid toont 'de vijftig belangrijkste kunstwerken van de afgelopen halve eeuw'. Irritatie ligt op de loer als je die opzette te serieus neemt, terwijl de tentoonstelling toch vooral lof verdient.

Ede Dijksterhuis

Het is een wereld van vrijheid. De vijftig belangrijkste kunstwerken van de afgelopen halve eeuw. Irritatie ligt op de loer als je die opzette te serieus neemt, terwijl de tentoonstelling toch vooral lof verdient.

De wereld

De wereld van vrijheid. De vijftig belangrijkste kunstwerken van de afgelopen halve eeuw. Irritatie ligt op de loer als je die opzette te serieus neemt, terwijl de tentoonstelling toch vooral lof verdient.

Suggesties voor een nieuwe canon

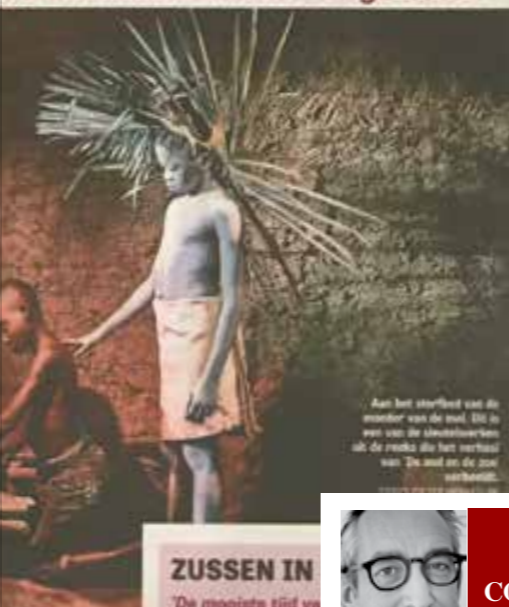
Er valt veel te lachen op de expo 'Vrijheid' maar de opart van scenarist Hans den Hartog Jager is ambiteus: de beste Nederlandse kunst van de afgelopen vijftig jaar tonen.

Door voorredacteur Yael Jaeger

Fotograaf Pieter Henket maakte visuele verhalenbundel: Congo Tales

SPROOKJES UIT HET REGENWOU

Een visuele verhalenbundel. Zo laat het project Congo Tales van de Nederlandse fotograaf Pieter Henket, wereldberoemd om zijn portretten van Lady Gaga voor haar debuutalbum The Fame, zich het beste omschrijven. Nooit werden de volksverhalen uit de kaanase Congobekken op of in beeld vastgelegd. Nu de in foto's gevangen vis uit het tropisch regennederlands licht.

ZUSSEN IN 'De mooiste tijd van ons leven'

Das Porträt von Pops Benedikt XVI uit 2010

Christus met een beker thee

Museum de Fundatie toont intrigerende schilderijen van de katholiek Michael Triegel.

Gerry van der List

Religie speelt in de moderne kunst niet zo'n prominente rol. Een schilder van aanzien die zich tot het katholicisme be

toch niet enthousiast. De secretaris van de afgestreden kerkvorst, Georg Gänswein, klaagde dat de schilder er niet in was geslaagd de 'jeug

Rapper Sticks lanceert muziek in museum

Rapper Sticks, bekend van onder andere 'Opgezwolle en Fakkelbrigade', brengt een album uit op een nieuwe manier. Het is niet te koop, maar te 'ervaren' in een museum. De plaat is vanaf zaterdag vier maanden lang exclusief te luisteren bij de Fundatie in Zwolle. Hij zal dus niet uitkomen op Spotify, CD of vinyl en zal na het project nooit meer te horen zijn. Omruis, zoals de expositie heet, belooft een nieuwe ervaring van muziek te worden. Als we rapper Sticks (Alias van Junie Uliwterijk) mogen geloven. In zes verschillende ruimtes wordt er telkens door middel van tekst, muziek en beeld een andere afspanning

Klassiek en jazz tussen de beelden bij het Nijenhuis

HEINO/ZWOLLE - De beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis tussen Heino en Wijhe vormde afgelopen weekend het podium voor een reeks buitenconcerten.

Op het programma van de Fundatie Summerstage stonden optredens van pianist Michiel Borstlap met dansers van het Scapino Ballet, Yuri Honing en zijn Acoustic Quartet en het Orkest van het Oosten met rapper Sticks. Midden tussen de beelden, waaronder de Lowlands-beelden Mikkel van Tom Claassen en Ins Blaue van David Bade, luisterden de bezoekers naar de muziek: jazz en klassiek. Het concert van Michiel

De beeldtaal van Charlotte van Pallandt

Relatief lange tijd was het oeuvre van Charlotte van Pallandt (1898 - 1997) slechts in kleine kring bekend. Ook de kunsthandel had jarenlang nauwelijks aandacht voor de in betrekkelijk isolement werkende kunstenaar. Maar inmiddels geldt ze als een van de belangrijkste Nederlandse beeldhouwers van de twintigste eeuw. Museum de Fundatie in Zwolle wijdt vanaf eind mei een grote overzichtstentoonstelling aan deze bevolgen kunstenaar.

COLUMN PETER VANDERMEERSCH

WELK MUSEUM IN BELGIË DURFT HET AAN?

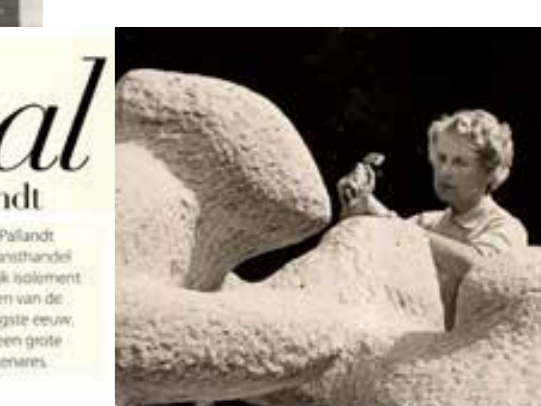
De inwoners van Zwolle zullen het mij ongetwijfeld kwalijk nemen dat ik dit opschrijf, maar in normale omstandigheden zijn er niet zo heel veel redenen om naar deze gezellige, maar al bij al wat ingedommelde provinciestad van Nederland te reizen. In de bijna negen jaar dat ik in Nederland woon, ben ik er een keer of vijf geweest. Dat is nu anders, want tot 12 mei is er een geweldige reden om ook van uit België naar deze voormalige Hanzestad te komen: in het Museum de Fundatie, enkele jaren geleden overigens uitgeroepen tot het op één na leukste gebouw van Nederland, bracht kunstcriticus Hans den Hartog Jager 'De vijftig Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968' samen.

Kom naar Zwolle om je onder te dompelen in de vrolijke

steeds een cruciale functie van kunst vertegenwoordigt en vernieuwing en verandering van ideeën kan bewerkstelligen, want dat wordt in de huidige discussie maar al te vaak vergeten. Boek dus dat ticket en kom naar Zwolle om je onder te dompelen in de heerlijke, speelse, confronterende maar vooral vrolijke canon van de recente Nederlandse kunst. Kijk naar Gert Jan Kocken die een foto van de ontloftende atombomb boven Hiroshima 2,5 meter uitvergrootte. Jazeker, de foto die piloot Paul Tibbets zelf maakte en na de oorlog als ansichtkaart signeerde, uitdeelde en verkocht. Ga zitten en kijk naar de confronterende video die Renzo Martens maakte over journalisten hulpverleners en foto-

CONGO TALES

Oud in een nieuw jasje

Wie denkt dat klassieke motieven als het Laatste Maal, de Geboorte van Jezus of Orpheus en Eurys zijn uitgeput, moet de schilderijen van de Duitse Triegel (1968) eens bekijken. Door te verwijzen naar hedendaagse objecten of door humoristische ing weet hij de ouderwets naar het hedon te trekken tegelijkertijd gebruik hij traditionele schilderte ken; net als oude renaissancemeesters schildert over laag, zeer vrijblijf en gedytalleerd. Hij fundamenteel ander pad dan veel collega-kunst schildert recht tegen de stroom in. 'Discordia co toont een ruime selectie schilderijen en werken d

erschilderij n seten, hoe je chten door e lamp op te z n drinkerpa id onder te n ad infimur chieken d i verzaalden lder maakt n aat. it wisten we et van Van G o'Van de bla z Marc, groe linsky, de kl et, de portn an Thom P is dit voor t linsky Marc jende kleu t, het bewan le wig, een n

zou loy Krabbé, Miss, kunstje Grote V ste rivie

HC CHAGALL

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

carrière na, langs locaties in Rusland, Zwolle, Zwolle

Jeroen Krabbé – Gedroomde Paradijzen

- Te gast bij BNNVARA's De Wereld Draait Door, interviews op Radio 1 en uitzendingen bij RTV Oost;
- Interviews met Jeroen Krabbé in Algemeen Dagblad, BN De Stem, Brabants Dagblad, Dagblad van het Noorden, Eindhovens Dagblad, Gelderlander, Het Parool, Stentor, VRIJ Magazine van Telegraaf, Twentsche Courant;
- Artikel vanwege zijn 75e verjaardag waarin ook Museum de Fundatie genoemd wordt in: Barneveldse Krant, Friesch Dagblad
- Uitgebreide artikelen in: Dagblad van het Noorden, Meppeler Courant, NRC Handelsblad, Oprechte Steenwijker Courant, Peperbus, Stentor, The Art of Living, Weekblad voor Salland, Zien Magazine
- Geïllustreerde tip/vermelding in: AD, Arts en Auto, Atelier, BN de Stem, Brabants Dagblad, Eindhovens Dagblad, Elegance, Friesch Dagblad, Gelderlander, Margriet, NIW, Origine, PZC, Reformatorisch Dagblad, Stentor, Trouw, Tubantia, Verzamelkrant, Zien Magazine

Over de verschillende FUNDATIEfusions werd bericht in lokale en regionale media.

Jeroen Krabbé's *Opkomende zon* (Dalfsen-serie), 2015 boven Jan Fabre's *Tafel voor Ridders van de Wanhoop (VERZET)*, 2006.
Beide verworven met steun van de BankGiro Loterij.

Masterclass Pieter Henket op zijn tentoonstelling Congo Tales voor studenten van Cibap.

ALGEMEEN

Naast de tentoonstellingen was er gedurende het jaar veel aandacht voor het museum in zijn algemeenheid.

Bijzondere aandacht was er in 2019 voor:

- de kunstbunker in Paasloo;
- het schilderij *Wolken en water* van William Turner in het kader van Het Geheim van de Meester;
- de toekenning van de BankGiro Loterij-projectbijdrage voor Fundatie Summerstage;
- de architectuur van de Wolk en een schilderij van Jan Voerman sr. bij *Hier zijn de Van Rossems*;
- aankoop *Tal* van Neo Rauch in NRC Handelsblad (april);
- Fundatie Summerstage, buitenconcerten bij Kasteel het Nijenhuis.

Ralph Keuning was met collega-museumdirecteuren als recensent verbonden aan het AVROTROS programma *Nu Te Zien!*, NPO 2. Maandelijks besprak hij er een tentoonstelling uit het nationale aanbod. Hij nam regelmatig de ochtendkranten door in het NPO Radio 4 programma *De Ochtend* van 4 en was te gast in het NPO Radio 1 programma's *De Nieuws BV*, *Spraakmakers*, *Nieuwsweekend* en was te gast bij de *Tijd voor Max Tour* in Zwolle.

Leden/lezersacties

Rond de diverse tentoonstellingen zijn in 2019 arrangementen en leden/lezersacties ontwikkeld in samenwerking met onder meer de Goede Doelen Loterij, Libelle, Nouveau, NS SPOOR en NS Spoordeelwinkel.

Social Media

Ook in social media was in 2019 zeer veel aandacht voor Museum de Fundatie. Met name de tentoonstelling *Onrust* van Sticks rekende op veel aandacht op social media. Posts, tweets en comments zijn niet in dit overzicht opgenomen, raadpleeg hiervoor twitter.com/museumfundatie en via facebook.com/museumdefundatie en instagram.com/fundatiezwolle.

Advertenties

Er is in 2019 geadverteerd in kranten (3x kunstbijlage van de Volkskrant en NRC Handelsblad, pagina-advertentie in Trouw) en magazines o.a. Tableau, Collect en Museumtijdschrift. Daarnaast zijn dit jaar bij alle tentoonstellingen STER-spots ingezet bij de publieke omroep (NPO1 en NPO2) en op Radio 1 en Radio 4.

EDUCATIE EN VOORLICHTING

Cijfers locatie Kasteel 't Nijenhuis

In totaal bezochten 1.615 leerlingen en studenten uit het basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs in groepsverband Kasteel het Nijenhuis (2018: 3.142). Er werden 48 museumlessen afgenomen (2018: 79 museumlessen).

Individueel bezochten 1.910 kinderen en jongeren onder de 19 jaar Kasteel 't Nijenhuis (2018: 1.881). 529 Studenten bezochten Kasteel het Nijenhuis op eigen gelegenheid (2018: 380).

Cijfers locatie Museum de Fundatie Zwolle

In totaal bezochten 4.190 leerlingen en studenten uit het basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs in groepsverband Zwolle (2018: 3.142). Er werden 175 museumlessen afgenomen.

(2018: 184 museumlessen)

Individueel bezochten 8.105 kinderen en jongeren onder de 19 jaar Museum de Fundatie. (2018: 6.626) 6.087 Studenten bezochten de locatie in Zwolle op eigen gelegenheid (2018: 2.785).

Educatief aanbod

Museum de Fundatie biedt educatie aan in verschillende vormen zoals (interactieve) museumlessen, kijkwijzers, doebladen en een mobiele website.

Theatrale museumlessen

De museumdocent is verkleed als barones Van Pallandt en heet de kinderen tijdens de museumles *Welkom op het kasteel* welkom en leidt hen rond. Bij deze museumles hoort een lesbrieft.

Deze museumles sluit aan op doorgaande leerlijn KunstKabinet groep 2.

De museumdocent kruipt in de huid van Leontien Brillemans en is de verstrooide verzamelaar.

Ze verzamelt kunst, net als het museum, maar erg geordend is ze niet. Kunnen de kinderen haar helpen de kunstwerken te vinden? Bij deze museumles hoort een lesbrieft. Deze museumles sluit aan op doorgaande leerlijn KunstKabinet groep 4

Museumlessen die aansluiten op doorgaande leerlijnen

De hierboven genoemde theatrale museumlessen sluiten aan op de doorgaande leerlijn van verschillende leerjaren van *KunstKabinet*.

De interesse voor *interactieve museumlessen* was groot voor groepen uit zowel basis-, voortgezet- als beroepsonderwijs, bijvoorbeeld bij een groep huisartsen in opleiding. De groep kwam naar het museum om met elkaar kennis te maken en hun visie op het vakgebied te formuleren aan de hand van de foto's uit *Congo Tales* van Pieter Henket (Art Based Learning).

Museumlessen bij Jeroen Eisinga, *Springtime* (tentoonstelling *Vrijheid*) en in Kasteel het Nijenhuis.

Voor *educatieve programma's op maat* kijkt ons educatieteam samen met de school/opdrachtgever naar de invulling van de museumles: hoe is de tentoonstelling aan de belevingswereld en van de leerling/student of aan de actuele lesstof te koppelen? Welke overkoepelende thema's, onderwerpen en invalshoeken kunnen we behandelen tijdens de museumles? Welk materiaal is nodig? Welke museumdocent past bij de doelgroep?

Het *kinderdoeblad* geeft op een speelse en voor kinderen begrijpelijke wijze informatie bij een aantal kunstwerken uit de tijdelijke tentoonstellingen. Dit doeblad wordt steeds opnieuw ontwikkeld. Het doeblad is verkrijgbaar in de museumwinkel, zodat ook gezinnen gebruik kunnen maken van het doeblad.

Bijzondere workshops en ontvangsten

Op 21 september vond de *inspiratierondleiding* plaats voor docenten uit het basis- voortgezet- en middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Tijdens deze bijeenkomst maakten de docenten kennis met de nieuwe tentoonstellingen en kregen zij informatie over de mogelijkheden om de tentoonstellingen met hun klas te bezoeken. De deelnemende docenten werden ontvangen door de fotograaf Pieter Henket en artiest Junte Uiterwijk (Sticks).

Museumdocenten en rondleiders van Museum de Fundatie staan drie keer per jaar voor de taak om zich in te lezen en te bekwamen in de nieuwe tentoonstelling. We bieden ze graag de mogelijkheid om informatie uit de eerste hand te verkrijgen door de betrokken kunstenaar en/of gastconservatoren te laten spreken. Bijvoorbeeld door Maarten Jager (gastconservator) over het werk van Charlotte van Pallandt. Onze museumdocenten werden geïnformeerd over deze tentoonstelling en zij gingen in gesprek met Maarten Jager over het werk en leven van Charlotte van Pallandt.

ArteZ – Sticks

Op 6 november gaf Junte Uiterwijk (Sticks) een lezing over zijn werk aan 60 studenten van verschillende opleidingen van ArteZ, deze eerstejaars studenten van de docentenopleidingen muziek, theater en beeldende kunst & vormgeving werkten tijdens een interfacultaire werkweek samen in groepen vanuit verschillende disciplines.

Academie Minerva – Popular Culture

Op 14 november bezochten studenten van de HBO opleiding Popular Culture (Leeuwarden) Sticks in zijn studio in het museum. Ze gingen met elkaar in gesprek over het werk dat hij in Museum de Fundatie liet zien en hoe hij met diverse partijen heeft samengewerkt om dit te maken.

Groot Zwols Kinderboekenfeest

Net als voorgaande jaren was Museum de Fundatie aanwezig bij het Groot Zwols Kinderboekenfeest, dit keer in Theater Odeon. Het was een festival met theater, muziek, workshops, boekenmarkt én gastvoorzitters. Alle activiteiten sloten aan op het landelijke thema van de Kinderboekenweek, dat het motto *Reis mee!* droeg. Museum de Fundatie verzorgde een workshop. Kinderen maakten ansichtkaarten die ze naar bijvoorbeeld opa of oma konden sturen. Ga je met me mee op reis bij Museum de Fundatie? De ansichtkaart gaf gratis toegang (exposities: *Congo Tales* – Pieter Henket, Jeroen Kabbé – *Gedroomde Paradijzen* en *Sticks* – *Orrust*).

Educatieve projecten

Kunstkracht

Museum de Fundatie was in 2018 actief betrokken bij *Kunstkracht*, een project waarbij een duurzame doorgaande leerlijn wordt ontwikkeld voor de onderbouw van het VMBO en Praktijkonderwijs. Jongeren worden uitgedaagd om vanuit de kunsten op onderzoek te gaan, hun verbeeldingskracht te ontdekken en hun blikveld te verruimen. Om dit doel te bereiken worden kennis, krachten en visie gebundeld door drie voortgezet onderwijs scholen en vijf culturele instellingen, waaronder Hedon en de Zwolse Theaters. In 2018 waren ruim 500 scholieren bij het project betrokken. Zij hebben in hun klas door middel van vlogs kennis gemaakt met de Fundatie ter voorbereiding aan de Culturele Safari die zij in 2019 zullen ondernemen.

Cultuureducatie met Kwaliteit

In 2017 werd de subsidieaanvraag *De wereld in!* door het Fonds voor Cultuurparticipatie gehonoreerd. Deze aanvraag werd gedaan in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit in samenwerking met Christelijke Jenaplanschool O.S. Cazemier in Dalfsen. In 2018 zijn er belangrijke stappen gezet in het formuleren van een doorgaande leerlijn cultuureducatie, met daarin een bezoek aan de Fundatie geïntegreerd. Hierbij is eveneens aandacht geweest voor training van de leerkrachten van de school, om op die manier de leerlijn zo goed mogelijk te borgen binnen de onderwijspraktijk.

Samenwerking Cibap

In de reeks *FUNDATIEfusions* was van van 28 januari t/m 25 mei 2019 werk van Paul Citroen bij Cibap te zien en van 8 oktober 2019 t/m 26 januari 2020 het werk van *Gert Jan Kocken – Patriotten en de Franse tijd in Nederland*. Aan de fusion van Gert Jan Kocken waren verschillende educatieve activiteiten gekoppeld. Ewout Klei (politiek historicus) gaf een lezing waarin hij de vergelijking van de hedendaagse populistische politiek en het patriottische uit de 18e eeuw maakte en Jan Banning (fotograaf) vertelde over zijn bureaucratie-fotoreeks waarin hij ambtenaren van over de hele wereld in hun werkplek heeft vastgelegd.

Op 25 september gaf Pieter Henket een masterclass aan tweehonderd Cibap-studenten. Na afloop, terug op school maakten vierdejaars studenten Mediavormgeving werk naar aanleiding van de masterclass en het museumbezoek.

Groot Zwols Kinderboekenfeest

Museumles *Vrijheid*, bij *Bed* van Maria Roosen

In oktober 2019 startte het project Cibap in Company. Cibap vroeg partijen een opdracht uit het werkveld te formuleren voor studenten. Museum de Fundatie was een van de opdrachtgevers. De studenten dachten na over een museumapp/-programma waardoor meer jongeren naar het museum gaan. Hierbij kunnen zij bijvoorbeeld denken aan een vlog of museum tv. Daarnaast hielden ze zich bezig met een Fundatie*Fusion*. Ze deden een voorstel om zelf een fusion in te richten óók met het doel om meer jongeren te interesseren voor kunst. Twee groepen van 5-6 studenten werden door een museumdocent begeleid. Het resultaat hebben beide groepen aan het museum gepresenteerd.

Samenwerking Deltion College – Sociaal Cultureel Werk

Al in 2017 is begonnen met een samenwerking met de opleiding Sociaal Werk van het Deltion College. Doelstelling voor deze samenwerking is een doorgaande leerlijn voor studenten te ontwerpen. Eerstejaars maken kennis met de Fundatie, tweedejaars maken eigen werk en integreren dat in de FUNDATIE*fusion* en de derdejaars studenten doen suggesties voor educatieve activiteiten bij een toekomstige tentoonstelling in de Fundatie.

In 2019 zijn studenten uit alle drie de leerjaren aan bod gekomen. Studenten uit het tweede jaar hebben zich gedurende een semester verdiept in werken uit de tentoonstelling *Vrijheid – de 50 Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968*. Ze hebben zich laten inspireren door een aantal werken van en zijn zelf aan de slag gegaan. De resultaten werden getoond in een FUNDATIE*fusion* in het Deltion College, gelijktijdig met de tentoonstelling *Vrijheid* in de Fundatie. Daarnaast zijn de eerstejaars studenten in november naar de Fundatie geweest. Zij hebben kennisgemaakt met het museum en hebben verschillende vormen van educatief aanbod in de praktijk ervaren en besproken.

Leerjaar 1: bezoek aan Museum de Fundatie. Museumdocenten gaven op 17, 18 en 20 december groepen van 10 studenten een korte presentatie over de Fundatie als organisatie en een rondleiding door het museum.

Leerjaar 2: profiel-studenten SCW ontwikkelen een eigen Fusion op Deltion i.s.m. de Fundatie. Van 17 april t/m 11 juni 2019 was deze Fusion te zien. Studenten maakten werk geïnspireerd op een selectie van acht kunstwerken uit de tentoonstelling *Vrijheid – de 50 Nederlandse kernkunstwerken sinds 1968*. De studenten gaven eigen klasgenoten en andere geïnteresseerden een rondleiding bij hun Fusion. Daarnaast hadden alle studenten van Deltion de mogelijkheid om de Fusion op locatie te bezichtigen. Leerjaar 3: profiel-studenten SCW bedachten en ontwikkelden een interactieve activiteit met een educatief karakter voor een specifieke doelgroep. Op 9 april 2019 presenteerden de studenten hun producten in het museum en konden de producten meteen in gebruik worden genomen door de verschillende doelgroepen, zij waren ook voor de presentaties uitgenodigd.

Aantal studenten:

Leerjaar 1: ca 120

Leerjaar 2: ca 15

Leerjaar 3: ca 15

ROC van Twente – Media en Redactie

Studenten Media en Redactie maakten teksten en een vlog bij de Fusion *De kleur van vrijheid, de vrijheid van kleur* die bij hen op locatie, De Gieterij in Hengelo te zien was. Daarnaast hadden alle studenten van ROC van Twente de mogelijkheid om de Fusion op locatie te bezichtigen.

Aantal studenten: 12

ArteZ Conservatorium - Master klassieke muziek

Op 20 april 2019 toonde de internationaal samengestelde groep masterstudenten Klassieke Muziek de door hen op locatie ontwikkelde, korte performances die in dialoog gaan met Kasteel 't Nijenhuis en de geëxposeerde kunst. "Soms schurend, of plezierig harmoniërend, maar altijd verrassend."

Aantal studenten: 13

Rondleidingen en lezingen (volwassenen)

Museum de Fundatie biedt rondleidingen aan bij de diverse tentoonstellingen en de vaste collectie. In het verslagjaar boekten 178 groepen een rondleiding voor Fundatie Zwolle. 156 groepen kozen voor een rondleiding van 60 minuten, 22 groepen kozen voor een rondleiding van 90 minuten. (2018: 291). In totaal zijn er 66 rondleidingen afgenomen in Kasteel 't Nijenhuis. 49 groepen boekten een rondleiding van 60 minuten. 17 groepen kozen voor een rondleiding PLUS van 90 minuten (2018: totaal 59). Bij elke tentoonstelling leidde Ralph Keuning (een delegatie van) leden van Gedeputeerde Staten van Overijssel en Burgemeester & Wethouders van Gemeente Zwolle rond.

In de rondleidingen werd op verzoek een specifieke tentoonstelling behandeld, de vaste collectie en haar geschiedenis of een combinatie van verschillende onderwerpen.

Jump, 2006 van Job Koelewijn op de tentoonstelling Vrijheid, in een zeecontainer buiten het museum.

Bezoekers bij *Naomi, 1995 van Marlene Dumas, tentoonstelling Vrijheid.*

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeel

De organisatie van Museum de Fundatie bestaat op 31 december 2019 uit een professionele kern van 48 werknemers. Op basis van een volledig dienstverband waren er gedurende het jaar 2019 32,6 fte in dienst (2018: 36,95). Voor projecten en activiteiten die de capaciteit van de organisatie overstijgen, worden externe krachten ingehuurd.

Personeelsvertegenwoordiging

Met ingang van het jaar 2006 is door het museum personeel een personeelsvertegenwoordiging gekozen, die bestaat uit minimaal drie personen. Op 31 december 2019 is de samenstelling als volgt:

- Kristian Garssen (voorzitter);
- Jan-Albert Hiemstra (lid);
- Gerben Dirven (lid).
- Sandra Rauwerdink (lid sinds 17/09/19)

De directie van Museum de Fundatie heeft in 2019 regelmatig overleg gevoerd met de personeelsvertegenwoordiging.

Vertrouwenspersoon

In het verslagjaar is Maetis/Zorg van de Zaak beschikbaar geweest als vertrouwenspersoon voor het personeel.

Personele samenstelling

- drs. Ralph Keuning, directeur – bestuurder;
- Sarah Voss, plaatsvervangend directeur – hoofd bedrijfsvoering;
- Patty den Hartigh, projectcoördinator/directie assistent;
- Carina van der Ham, management assistent/coördinator educatie
- Harma van Putten, secretaresse;
- Teo van den Brink, coördinator marketing en pr;
- Kristian Garssen, coördinator collecties;
- Arjette van Dulmen Krumpelman, projectcoördinator collecties;
- Janneke van Wolfswinkel, coördinator educatie;
- Elise Nagtegaal medewerker educatie/medewerker publiekszaken;
- Matty Hop, assistent bedrijfsvoering;
- Mehmed Emic, coördinator techniek en ict;
- Jolanda Falke, floormanager;

- Jan-Albert Hiemstra, floormanager;
- Jenny Kok, floormanager;
- Janet de Haan, medewerkster publiekszaken & ondersteuning afdeling bedrijfsvoering;
- Frank van der Hoeven, medewerker publiekszaken & ondersteuner techniek en tentoonstellingsinrichting;
- Paul Journee, medewerker publiekszaken & ondersteuning afdeling bedrijfsvoering en collecties;
- Richard Kemerink op Schiphorst, medewerker publiekszaken;
- Hans Mateboer, medewerker publiekszaken;
- Jeroen Molenaar, medewerker publiekszaken & ondersteuner techniek en tentoonstellingsinrichting
- Nelly Oosterwijk, medewerkster publiekszaken;
- Hilde Pleysier, medewerkster publiekszaken;
- Sandra Rauwerdink; medewerkster publiekszaken & ondersteuning afdeling collecties;
- Jolanda Smit, medewerkster publiekszaken;
- Marry Wijermars, medewerkster publiekszaken;
- Ida Wijkel, medewerkster publiekszaken;
- Bernd te Winkel, medewerker publiekszaken.

Gastconservatoren

Vrijheid – de 50 Nederlandse kernkunstwerken vanaf 1968: gastconservator Hans den Hartog Jager
Charlotte van Pallandt – Kunst als levensdoel: gastconservator Maarten Jager

Oproepkrachten medewerk(st)er publiekszaken

- Ferdinand Binnendijk;
- Mark Bolt;
- Anne Maarten Bruins;
- Ilse Buré;
- Reinier van Delden;
- Gerben Dirven, medewerker publiekszaken & ondersteuner techniek en tentoonstellingsinrichting;
- Jeroen van Duinen;
- Janneke van Dulmen Krumpelman;
- Mark van Enk;
- Lennard Hassing;
- Huub Jacobs;
- Margo van Nuland;
- Sandra Praas;
- Marcel Roesink;
- Suzanne Sizoo;
- Remon Stam;
- Eelke Talsma;
- Liesbeth Visser;
- Steef Wildenbeest;
- Bobby van der Zwan.

Museumdocenten/rondleiders

- Corine Aalvanger;
- Carolien ten Bruggencate;
- Marjon Buning;
- Sabine Frerichs;
- Marcel Goossen;
- Wilma Hekkert;
- Sylvia Homm;
- Elly Kale;
- Jamila op den Kamp;
- Jellie Kooistra;
- Olivia Lankhorst;
- Maritte Leystra;
- Marit Otto;
- Saskia Pekelharing;
- Edith Plakke;
- Marlies van de Pol;
- Christa Scholten Meilink;
- Marjolein Niemeijer
- Riët Stegehuis;
- Ans Vedder;
- Joelle Volkerink;
- Ida Wijkel.

Personele wisselingen

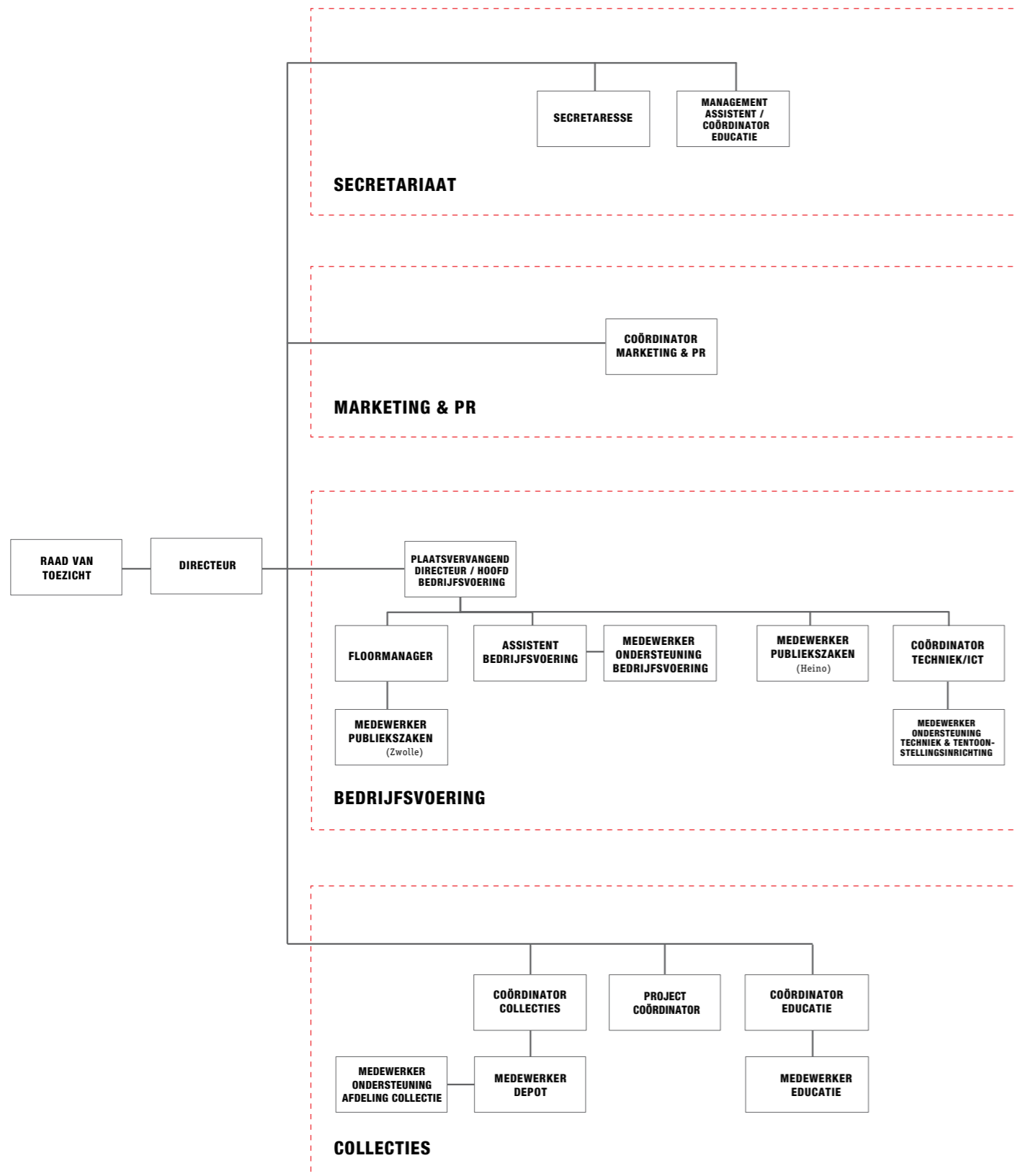
Uit dienst:

- Janneke van Dulmen Krumpelman;
- Patty den Hartigh, projectcoördinator/directie assistent;
- Huub Jacobs;
- Jamila op den Kamp;
- Maritte Leystra;
- Joelle Volkerink;
- Janneke van Wolfswinkel, coördinator educatie.

In dienst:

- Sabine Frerichs;
- Marcel Goossen;
- Marjolijn Niemeijer.

ORGANOGRAM

Sallandse Wandelvierdaagse bij *High Wind IV* van Lynn Chadwick, bruikleen The Estate of Lynn Chadwick & Blain | Southern, Londen.

Bezoeker bij portretten van Paul Citroen.

FINANCIËN

Het financiële overzicht is gebaseerd op de jaarrekening 2019 van Stichting Hannema-de Stuers Fundatie. Op 30 maart 2020 is deze, voorzien van een accountantsverklaring, goedgekeurd door de leden van de Raad van Toezicht. Deze jaarrekening ligt ter inzage bij de Stichting Hannema-de Stuers Fundatie.

Balans per 31 december 2019

ACTIVA (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Verbouwing	4.628	0
Overige materiële vaste activa	60.212	32.635
	64.840	32.635
Vlottende activa		
Voorraden	65.565	72.614
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	163.257	255.251
Vorderingen inzake belastingen	73.065	18.931
Overige vorderingen en overlopende activa	423.761	164.992
	660.083	439.173
Liquide middelen	2.506.168	2.812.787
Totaal	3.296.656	3.357.210

Balans per 31 december 2019

PASSIVA (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen		
Algemene reserve	660.000	660.000
Reserve kunstankopen de heer Hannema	310.060	409.106
Reserve tentoonstellingsfonds	995.758	957.427
Reserve internationale topproducties/ samenwerkingsprojecten	767.928	717.928
Reserve beveiliging	95.748	108.548
Reserve restauraties	27.946	69.553
Reserve infrastructuur, huisvesting, digitalisering en communicatie	14.992	24.257
	2.872.431	2.946.818
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	70.985	188.862
Schulden inzake belastingen en sociale lasten	70.120	69.585
Schulden inzake pensioenen	22.395	21.316
Overige schulden en overlopende passiva	260.725	130.628
	424.225	410.392
Totaal	3.296.656	3.357.210

STICKS

©NRUSTON
ONRUST
ONRUST

Red Bull
X
MUSEUM DE
FUNDATIE
PRESENT

ONRUST

EEN AUDIOVISUELE INSTALLATIE DOOR

LSTICKS

GEPRODUCEERD DOOR KUBUS

EXPLOITATIEREKENING OVER 2019 (in euro's)

Omschrijving	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten			
Bijdragen en subsidies	1.996.298	1.994.500	1.958.137
Entreegelden	1.896.548	887.800	1.921.157
Opbrengsten uit verhuur	88.262	94.000	87.542
Overige baten	1.956.161	496.000	1.774.786
Totaal baten	5.937.269	3.472.300	5.741.621
Lasten			
Personeelskosten	2.013.111	1.772.000	1.832.203
Huisvestingskosten	830.934	772.500	782.527
Kantoorkosten	115.970	114.500	108.525
Promotiekosten	145.438	85.000	145.118
Tentoonstellingskosten	1.276.607	194.800	1.984.881
Overige projecten	138.060	0	
Educatiekosten	24.316	35.000	24.624
Documentatie/collectiekosten	880.244	161.500	263.150
Overige algemene kosten	566.422	304.000	606.812
Afschrijvingen	16.384	43.000	27.004
Totaal lasten	6.007.486	3.482.300	5.774.845
Bedrijfsresultaat	-70.217	-10.000	-33.223
Financiële baten en lasten	-4.169	10.000	-4.746
Totaal exploitatieresultaat	-74.386	0	-37.969

BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN 2019 (in euro's)

Functionaris	R.H. Keuning
Functie	Directeur/Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus betaalbare onkostenvergoedingen	144.799
Beloningen betaalbaar op termijn	16.757
<i>Subtotaal</i>	161.556
Individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	161.556
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Bestemming van het resultaat 2019:

Dotatie algemene reserve	0
Ottrekking algemene reserve	0
Dotatie reserve kunstaankopen Hannema-de Stuers	600.000
Ottrekking reserve kunstaankopen Hannema-de Stuers	-699.046
Dotatie reserve tentoonstellingsfonds	1.314.939
Ottrekking reserve tentoonstellingsfonds	-1.276.607
Dotatie reserve internationale topproducties/ samenwerkingsprojecten	50.000
Ottrekking reserve internationale topproducties/ samenwerkingsprojecten	0
Dotatie reserve beveiliging	0
Ottrekking reserve beveiliging	-12.800
Dotatie reserve restauraties	0
Ottrekking reserve restauraties	-41.606
Dotatie reserve infrastructuur, huis ed	0
Ottrekking reserve infrastructuur, huis ed	-9.265
	-74.386

CONTACT

Museumlocaties

Fundatie Zwolle, Blijmarkt 18-20, Zwolle
Kasteel het Nijenhuis, 't Nijenhuis 10, Heino/Wijhe

Openingstijden

Fundatie Zwolle di.-zo. 11-17 uur
Kasteel het Nijenhuis & Beeldentuin di.-zo. 11-17 uur

Kantoor- en correspondentieadres

Museum de Fundatie
't Nijenhuis 10
8131 RD Heino/Wijhe

Tel: 0572 38 81 88

Fax: 0572 38 81 77

info@museumdefundatie.nl

www.museumdefundatie.nl

Social media

Twitter: @MuseumFundatie

Facebook: @MuseumdeFundatie

Instagram: fundatiezwolle

CONGO TALES

Opening, Pieter Henket – Congo Tales met v.l.n.r. Ralph Keuring, Pieter Henket, Kovo N'Sonde, Eva Vonk.

Opening, Jeroen Krabbé – Gedroomde paradijzen

COLOFON

Tekst en productie: Museum de Fundatie

Fotografie:

ANP, Ferdy Damman (8)

Frank van Hienen (p. 26/27)

Galerie Schwind (p. 47)

Hans van Eijsden (p. 52-54)

Lars van den Brink (p. 7)

Louise van der Veen/Nederlands Fotomuseum (p. 42)

Pedro Sluiter (p. 15)

Peter Tijhuis (p. 4, 20-23, 34, 37-39, 41, 44/45, 48/49, 62/63, 68/69, 72-74, 89, 97 (onder), 100, 105 (onder), 108/109 en 114)

Red Bull Media House – Desire van den Berg (p. 56, 58 en 60/61)

Roy Beusker Fotografie (p. 13)

Museum de Fundatie (overig)

Ontwerp: STUNNED communicatie en vorm, Zwolle

Van de werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie zijn de publicatierechten geregeld met Pictoright te Amsterdam,

© c/o Pictoright Amsterdam 2020.

Museum de Fundatie heeft er naar gestreefd de rechten van de illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot ons wenden.

© 2020 Stichting Hannema-de Stuers Fundatie, Heino/Wijhe

MUSEUM DE
FUNDATIE